

Saarijärvi

SAARIJÄRVEN KAUPUNGIN MAAPOLIITTINEN OHJELMA

Päätöksäsitteilyt:

Kaupunginhallitus:

1 .12.2025 § 303

Kaupunginvaltuusto:

8.12.2025 § 98

UUSI ASUKAS
www.kotiinmeille.fi

KAUPUNKI
www.saarijarvi.fi

MATKAILU
www.visitsaarijarvi.fi

Hyvä syntyy meistä.

SISÄLLYSLUETTELO

1. Lähtökohdat

1.1. Seudulliset lähtökohdat

1.2. Saarijärven kaupungin väestöennuste ja taloudelliset lähtökohdat

1.3. Saarijärven maapolitiikkaan ja elinvoimaisuuteen liittyvät heikkoudet, vahvuudet, mahdollisuudet ja uhat

1.4. Kaupungin maa- ja metsäomaisuus, asemakaavan pohjakartan alueet

1.5. Saarijärven kaupungin energiahuolto, vesihuollon toiminta-alueet sekä katuverkoston laajuus (V)

1.5.1. Jätevesiverkosto (V)

1.5.2. Katuverkosto (V)

1.5.3. Jätevesiverkoston ja katuverkoston ylläpidon ja kehittämisen kustannukset

1.5.4. Saarijärven Kaukolämpö Oy:n kaukolämpöverkko ja kaukolämpölaitokset

1.5.5. Saarijärven Vesihuolto Oy:n talousveden tuotanto ja jakelu

1.6. Saarijärven kylät

1.6.1. Väestö Saarijärven kyläalueilla - väestömuutokset v. 2017-2022

1.6.2. Väestö Saarijärven keskustassa - väestömuutokset v. 2017-2022

1.7. Saarijärven merkittävimmät maisema-alueet ja kulttuurimaisema-arvot

1.8. Saarijärven kaupungin asemakaava-alueiden viheralueet

1.9. Saarijärven ja Pylkönmäen asemakaava-alueiden viher- ja virkistysalueiden ylläpidon ja kehittämisen kustannukset

1.10. Rakentamiseen liittyvät myönnetyt luvat 2023–2025

1.11. Valmistuneet vakituiset asuinrakennusten lupakohteet 2020-2025

2. Kaavoitustilanne

2.1. Maakuntakaava

2.2. Yleiskaavatilanne

2.3. Asemakaavatilanne

2.4. Ranta-asemakaavatilanne

2.5. Rakennusjärjestys

2.7. Kaavoituksen ja maapolitiikan heikkoudet, vahvuudet, mahdollisuudet ja uhat

3. Kaupungin tonttistrategia

3.1. Tontti- ja rakennuspaikkavarannon perustietoja, tonttiluovutuksen käytännöt yleispiirteisesti

3.2. Saarijärven kaupungin myymät tontit ja lisäalueet vuosina 2013-2025

3.3. Myynnissä olevat tontit ja rakennuspaikat

4. Tavoitteet (osin erillisissä liitteissä)

4.1. Kaupungin valtuustostrategiasta ote

4.2. Kaupungin keskustaajaman kehittämistavoitteet (osin V)

4.2.1 Asemankannaksen kehittämistavoitteet

4.3. Saarijärven keskustan viher- ja virkistysalueiden kehittämistavoitteet

4.4. Pylkönmäen taajama-alueen kehittämistavoitteet

4.5. Rantarakentamista koskevat tavoitteet asemakaava-alueiden ulkopuolella (haja-asutus)

4.6. Kaupungin maankäytön ilmastotavoitteet sekä tuuli-, aurinko-, vety-, pienydinvoimakaavoitusta koskevat tavoitteet

4.7. Kylien kehittämistä koskevat maapoliittiset tavoitteet

5. Keinoja tavoitteiden saavuttamiseksi (osin erillisissä liitteissä)

5.1. Maapolitiikan keinot

6. Maapolitiikan keinojen toteutumisen seuranta

6.1. Maapoliittisen ohjelman keinojen toteutumisen seurantataulukko

7. Liitteet: Maapoliittiseen ohjelmaan liittyvät suunnitelmat, strategiat ja periaatteet

V = EI VERKKOJULKAISUA

Hyvä syntyy meistä.

SAARIJÄRVEN KAUPUNGIN MAAPOLIITTINEN OHJELMA

1. LÄHTÖKOHDAT

Hyvä syntyy meistä.

1. LÄHTÖKOHDAT

1.1. Seudulliset lähtökohdat

Maantieteellinen sijainti ja saavutettavuus

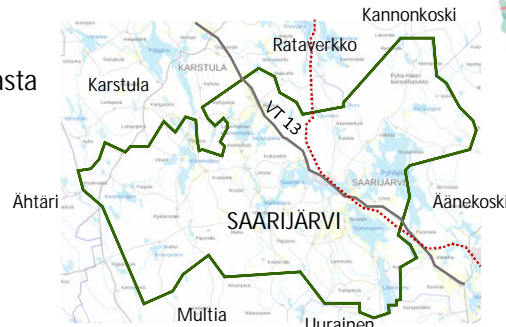
Saarijärven kaupungin pinta-ala on 1422 km² ja kaupunki on osa Keski-Suomen maakuntaa ja n. 65 km etäisyydellä Keski-Suomen suurimmasta kaupungista Jyväskylästä. Saarijärven kaupunki rajautuu Äänekosken ja Ähtärin kaupunkeihin sekä Uuraisten, Kannonkosken, Karstulan ja Multian kuntiin.

Saarijärven kaupungin maantieteellinen sijainti vaikuttaa merkittävästi kaupungin kehittämismahdollisuuksiin. Saarijärven kaupungin saavutettavuus nojaa pääasiassa maantieverkkoon; kaupunkiin ei ole suoraa henkilöliikenteen lento- tai rautatieyhteyttä. Kaupungin tärkein liikenneväylä on valtatie 13, jonka varrelle kaupunkikeskusta sijoittuu. Kaupungin toinen asemakaavoitettu taajama-alue on Pylkönmäen kyläkeskus. Pylkönmäen kunta liittyi Saarijärven kaupunkiin v. 2009.

Kaupungin kautta kulkee rautatieverkko, jota käytetään mm. puutavarakuljetuksiin, mutta ei henkilöliikenteeseen.

Saarijärven kaupungin tärkeimmät etäisyydet maanteitse mitattuna kaupungin pääkeskuksesta ovat:

- Jyväskylä 65 km Saarijärven keskustasta
- Lähin lentokenttä Jyväskylä (Tikkakoski) 45 km Saarijärven keskustasta
- Lähin rautatieasema, matkustajaliikenne Jyväskylä 65 km Saarijärven keskustasta
- Lähin merisatama, Kokkola 178 km
- Länsi-Suomen läänin pääkaupunki, Turku 370 km
- Helsinki 340 km

Keski-Suomen liitto 2021
Pohjajartta-aineisto: Maanmittauslaitos 2021

Hyvä syntyy meistä.

1. LÄHTÖKOHDAT

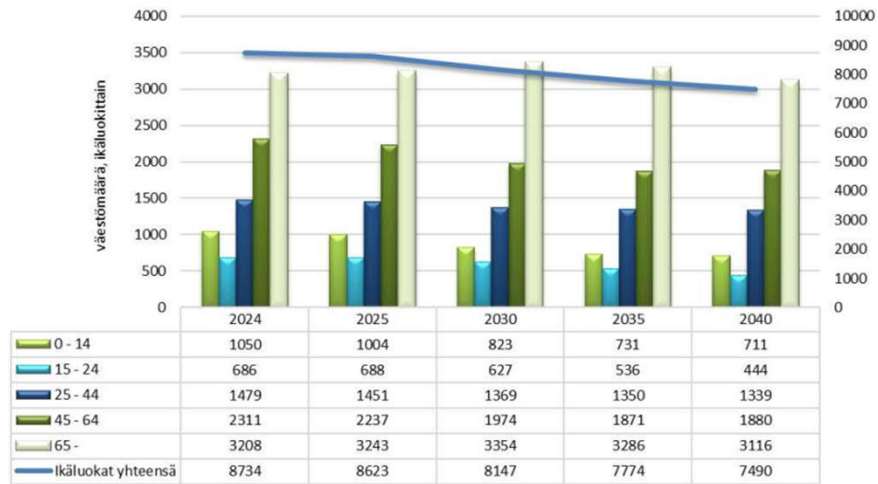
Saarijärven kaupallisen keskustan merkitys seutukunnallisesti

Saarijärven kaupungin keskustan yleiskaavoitusta ja keskustan asemakaavan päivitystä varten on laadittu Kaupan palveluverkkoselvitykset v. 2009 ja 2018. Saarijärven ostovoiman nettosiirtymä on muuttunut positiivisesti v. 2009 ja 2018 välisenä aikana mm. Asemankannaksen kauppa- ja liikerakentamisen toteutumisen myötä. Kaupan palveluverkkoselvitystä ei ole päivitetty v. 2018 jälkeen.

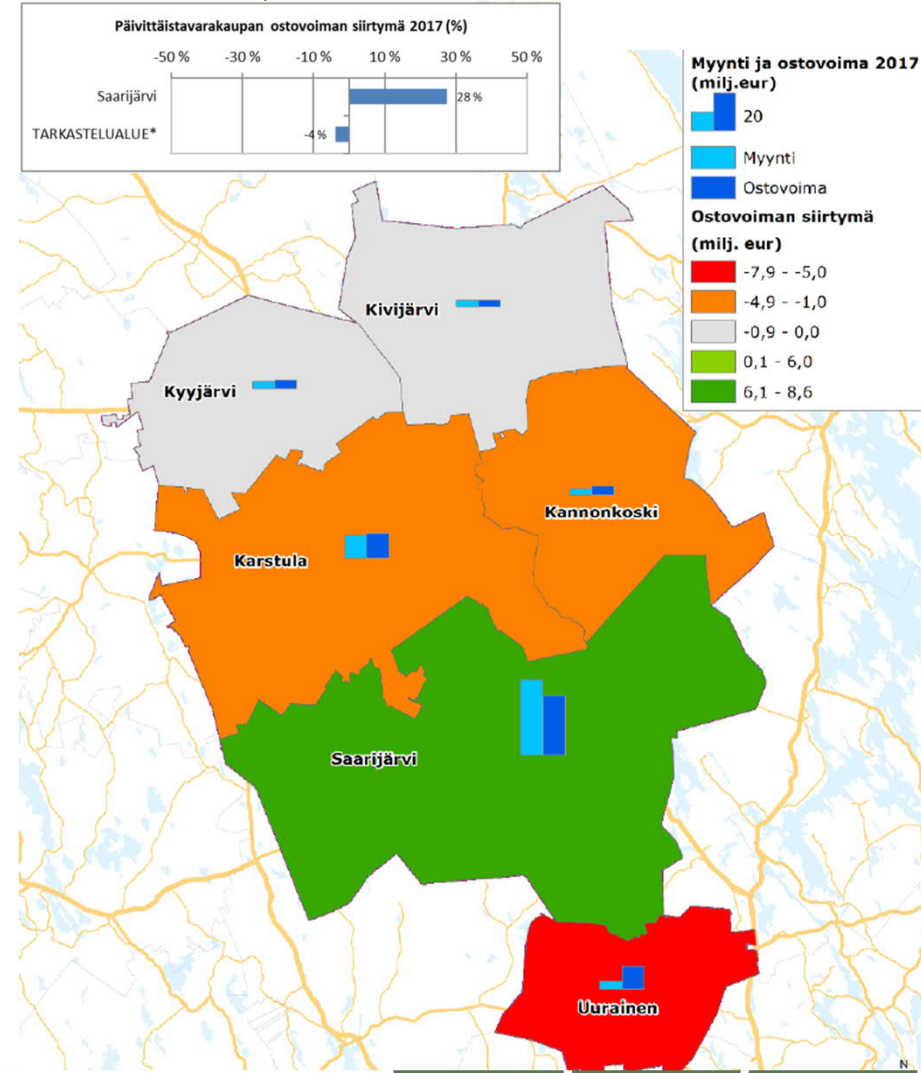
1.2. Saarijärven kaupungin väestöennuste ja taloudelliset lähtökohdat

Väestöennuste: Saarijärven asukasluku on laskeva, mutta yli 65 vuotiaiden suhteellinen lukumäärä kasvaa väestöennusteen 2040 mukaisesti. Myös lasten ja nuorten osuus kuntalaisista on laskeva. Työssäkäyvien kuntalaisten määrä vähenee eli väestöllinen huoltosuhde heikkenee ennusteen mukaisesti (kuva väestöennusteesta: Saarijärven kaupungin talousarvio 2025 ja taloussuunnitelma 2026-2027).

Väestön ikäjakauma 5 vuoden välein
ennusteet v 2024-2040

Ostovoiman nettosiirtymä vuonna 2017

Hyvä syntyy meistä.

1. LÄHTÖKOHDAT

Taloudelliset lähtökohdat

Saarijärven kaupungin taloudellisia lähtökohtia seurataan säännöllisesti kaupungin taloushallinnossa. Talousarvio ja taloussuunnitelma sekä tärkeimmät talouden tunnusluvut on luettavissa osoitteesta: <https://saarijarvi.fi/kaupunki-ja-hallinto/talous-ja-hankinnat/talousarvio-ja-tilinpaatos>

Tammikuussa 2023 voimaan astunut sote-uudistus vaikutti merkittävästi kuntien toimintaan ja talouteen. Muutos vaikuttaa muun muassa kuntien rahoitukseen, verotusoikeuteen ja valtionosuusjärjestelmään. Uudistuksen seurauksena kuntien toiminnan kustannukset vähenivät ja käyttötalousmenoista siirtyi pois noin puolet. Tulevaisuuden kuntatalousnäkymät ovat heikkenemässä. Kuntien menot kasvavat hintojen noustessa ja investointipaineet pysyvät merkittävänä. Rahoituksen pienentyessä yhä useamman kunnan tulee taloutta tasapainottaakseen päättää kunnan tuottamien palvelujen tasomuutoksista, tulojen lisäyksistä tai kulujen merkittävistä vähennyksistä.

KOKO KONSERNIN TAVOITTEET	TP 2022	TP2023 *)	TP2024	TA2025	TA 2026	vrt. TP2024 Manner- Suomi
Toimintatulot toimintamenoista %	47,7	38,5	38,7	50	50	57,2
Vuosikate poistoista %	106	114	122	100	100	127,0
Omasvaraisuusaste %	43,7	67	71,2	> 40,0	> 40,0	47,2
Suhteellinen velkaantuneisuus %	43,1	48	42,4	alittaa koko maan vertailuluvun	alittaa koko maan vertailuluvun	138,3
Korolliset lainat/asukas €	4 442 (lainat ja vuokravastuut 9 272)	1 644 (lainat ja vuokravastuut 6 169)	1 397 (lainat ja vuokravastuut 5 261)	max. koko maan keskiarvon tasolla	max. koko maan keskiarvon tasolla	7 263 (lainat ja vuokravastuut 8 558)

*) 1.1.2023 sotepalveluiden siirtyminen kunnilta hyvinvointialuiden vastuulle

	2019	2020	2021	2022	2023	2024
Puustomyynti (netto)	322 086	304 429	312 518	282 894	379 256	378 027
Muut kiinteistöt	208 914	178 731	287 047	278 867	181 429	165 247
Yhteensä	531 000	483 160	599 565	561 761	560 685	543 274

KONSERNIN TUNNUSLUKUTAVOITTEET

Strategisten tavoitteiden ohella konserniyhtiöiden taloudelle on niiden tavoitekorkeissa asetettu tunnuslukutavoitteet, joilla varmistetaan konsernin talouden tasapaino. Koko konsernille on talousarvion taloudellisina tavoitteina asetettu taulukossa olevat tunnuslukutavoitteet.

Maankäytön tuotot (puustomyynti, tonttien ja muiden kiinteistöjen maa-alueiden myynnit) viimeisten 5 vuoden ajalta on kuvattu taulukossa.

Hyvä syntyy meistä.

1. LÄHTÖKOHDAT

1.3 Saarijärven maapolitiikkaan ja elinvoimaisuuteen liittyvät heikkoudet, vahvuudet, mahdollisuudet ja uhat

HEIKKOUEDET

- Saavutettavuus pääosin vain maantieverkon varassa
- Asukasluvun vähentyminen
- Asukkaiden ikäjakauma: vanhentuva väestö sekä heikentyvä huoltosuhte
- Tontti- ja rakennuspaikkakysyntä on vähäistä
- Keskustan erikoiskauppojen elinvoimaisuuden heikentyminen ja erikoiskauppojen väheneminen
- Eri toimialueita ja vastuualueita koskevien hankkeiden tehtäväosien yhteensovittamisen haasteet

VAHVUUDET

- Valtatie 13 kulkee kaupunkikeskustan läpi
- Laajat vesistöalueet rantoineen, rantaviivaa määrällisesti paljon
- Yleiskaavat laadittu vesistörannoille ja suurimpien kylien alueille
- Valtakunnallisesti ja maankunnallisesti arvokkaat kulttuurimaisema-alueet
- Hyvät keskitetyt palvelut taajama-alueilla
- Asemakaavoitetuilla alueilla riittävät suuret tonttikoot mahdollistavat myös hulevesien hallintaa; keskusta-alueiden viherpeittoisuus on maaseutukaupunkien vahvuus
- Vahva metsätalous
- Ostovoiman nettosiirtymä naapurikuntien suunnasta on positiivinen (kaupallinen selvitys)

MAHDOLLISUUDET

- Valtatie 13 varren kehittäminen ja liikenneväylien kehittäminen (VT 4, VT 13 ja rataverkko)
- Ranta-alueiden kehittäminen
- Kulttuurimaisema-arvojen hyödyntäminen matkailussa
- Jyväskylä 65 km etäisyydellä
- Asenne maaseutuasumista kohtaan on muuttunut positiivisemmaksi
- Etätyö maaseudulla lisääntyy
- Vihreän siirtymän energiantuotannon ja -varastoinnin ratkaisujen myönteinen vaikutus kuntatalouteen
- Kehittämislinjauksia tehdään johdonmukaisesti ja riittävän pitkällä tavoitevuositarkastelulla
- Kehittämistehtävät ovat koordinoituja (ja myös priorisoituja) ja eri vastuuryhmien yhteinen päämäärä ja suunta on selkeä

UHAT

- Liikekiinteistöjen tyhjentyminen ydinkeskustassa ja rakennuskannan kunnon heikentyminen
- Haja-asutusalueiden asuntojen arvon laskeminen
- Keskusta-alueen kiinteistöjen arvon laskeminen
- Keskustataajaman asunnoille ei ole kysyntää
- Naapurikunnista suuntautuvan ostovoiman nettosiirtymän heikentyminen
- Palvelujen laadun heikentäminen tai lakkautuminen heikentää myös pitovoimaa

1. LÄHTÖKOHDAT

1.4. Kaupungin maa- ja metsäomaisuus, asemakaavan pohjakartan alueet

Saarijärven kaupunki omistaa maa-alueita yhteensä n. 3 400 hehtaaria.

Maa-alueomaisuus jakautuu seuraavasti:

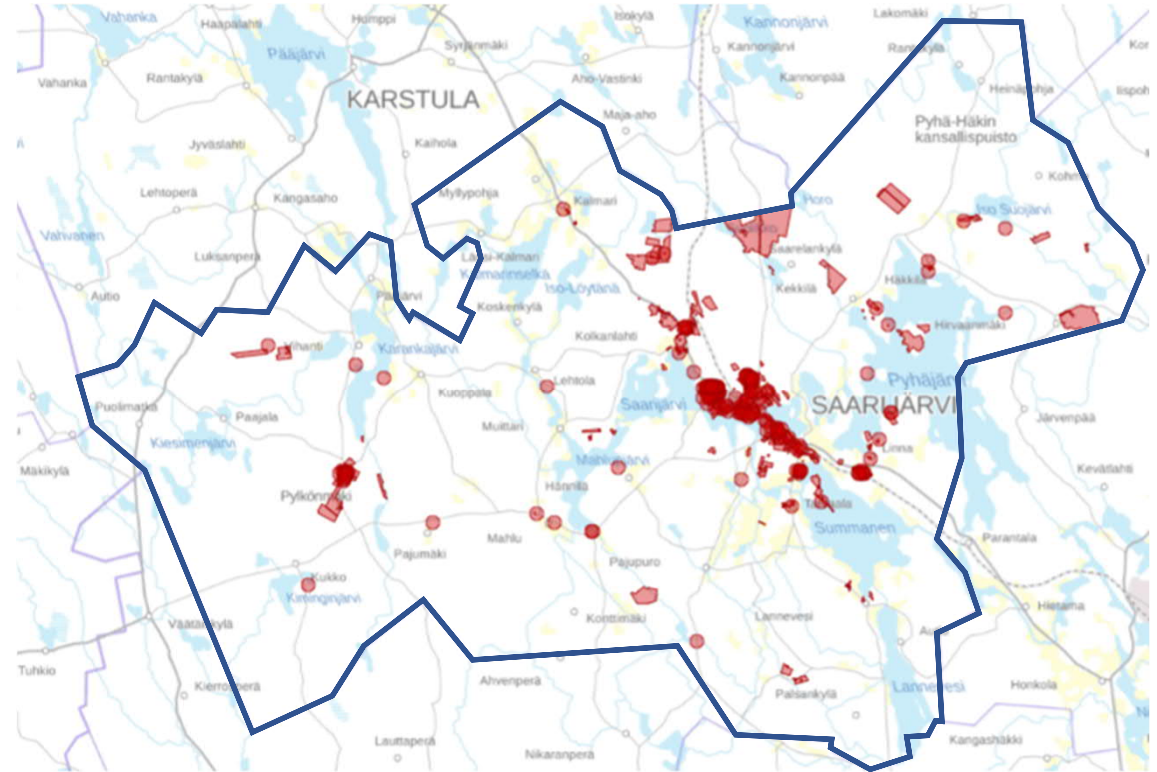
- metsäalueet 2 400 hehtaaria
- viheralueet 250 hehtaaria
- pellot n. 30 hehtaaria
- muut alueet n. 720 hehtaaria (tontti- ja rakennuspaikkatiedot ovat kohdassa 2.6.)

Maa- ja metsäalueiden hallinta- ja hoitotehtävät kuuluvat maankäyttöpalveluille sekä tontti- ja karttapalvelujen tulosityksikölle kaupunginjohtajan alaisuudessa. Maankäyttöpäällikkö vastaa kaupungin metsäomaisuudesta kaupunginjohtajan ja kaupunginhallituksen alaisuudessa.

Saarijärven tontti- ja karttapalvelut laativat ja ylläpitävät kaupungin eri asemakaava-alueilla pohjakarttaa, jota on kokonaispinta-alaltaan 3 450 hehtaaria.

Asemakaavatasoista pohjakarttaa on laadittu seuraaville alueille:

- Saarijärven keskusta ja asemakaava-alueen lähialueet
- Pylkönmäen kylätaajama
- Tarvaalan biotalouskampuksen asemakaava-alue
- Kolkanlahden teollisuusalue
- Tikalan Oy:n teollisuusalue Kalmarissa
- Linna pysäkin teollisuusalue
- Summassaari
- Muut pienialaiset pohjakartta-alueet (Sammakkokankaan jäteasema)

Saarijärven kaupungin maa- ja metsäalueet ovat kuvassa punaisella korostevärillä.

Hyvä syntyy meistä.

1. LÄHTÖKOHDAT

1.5.3. Jätevesiverkoston ja katuverkoston ylläpidon ja kehittämisen kustannukset

Ks. taulukkotiedot

	Pituus km /2021	TP 2021 €	Pituus km/ 2022	TP 2022 €	Pituus km/ 2023	TP 2023 €	Pituus km/ 2024	TP 2024 €
Viemäriverkosto	108		108		110		111	
Ylläpito		565 000		605 000		683 000		719 000
Investoinnit		30 000		126 000		200 000		600 000
Katuverkosto	57,5		57,9		57,9		60,4	
Ylläpito		379 000		433 000		455 000		488 000
Investoinnit		249 000		323 000		780 000		840 000

Hyvä syntyy meistä.

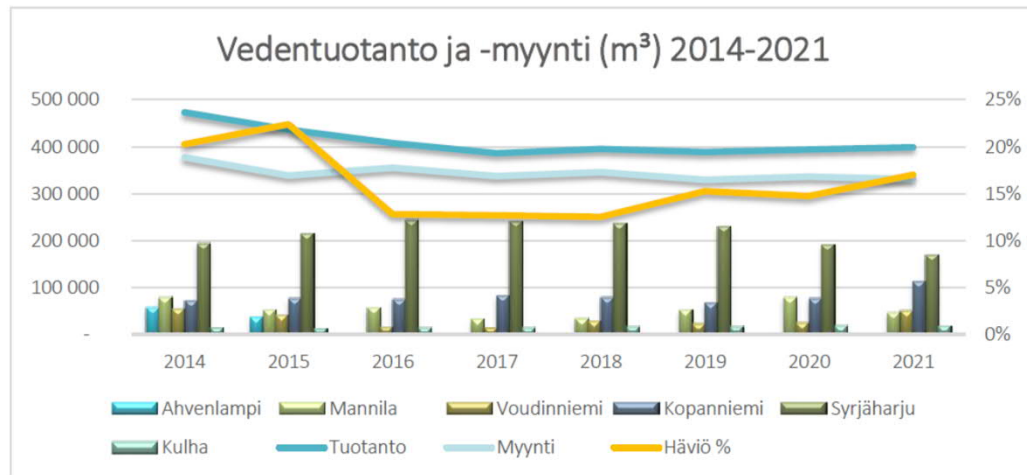
1. LÄHTÖKOHDAT

1.5.5. Saarijärven Vesihuolto Oy:n talousveden tuotanto ja jakelu

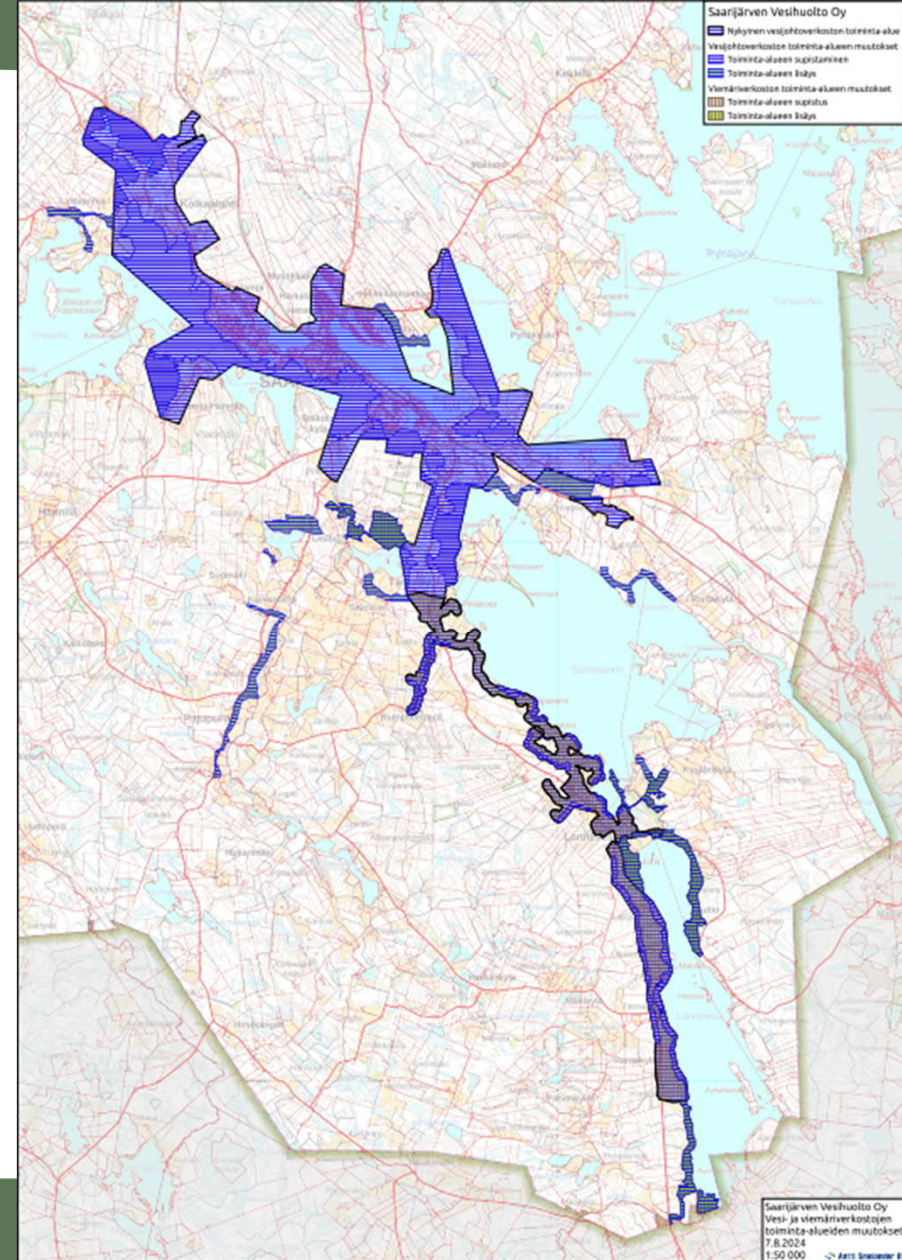
Talousveden tuotannosta ja jakelusta Saarijärven alueella vastaa pääosin Saarijärven Vesihuolto Oy. Vesihuollon toiminta-alueet ovat Saarijärven keskustan ja taajama-alueen lisäksi Kolkanlahden, Linnan, Rahkolan, Pajupuron, Tarvaalan ja Lanneveden kyläalueilla.

Saarijärven Vesihuolto Oy	
Liikevaihto	n. 753 519 € (v. 2024)
Vedenmyynti	320 000 m ³
Vesijohtoverkosto	310 km
Vedenottamoita	6 kpl, joista yksi reservissä
Asiakkaita	2 357 kpl
Omistaja	Saarijärven kaupunki 37 %, yritykset 33 %, yksityiset 30 %

Puhtaan veden hinta on maakunnan edullisimpia

Kaavio 1. Vedentuotanto ja -myynti (m³) ottamoinnain vuosina 2014-2020

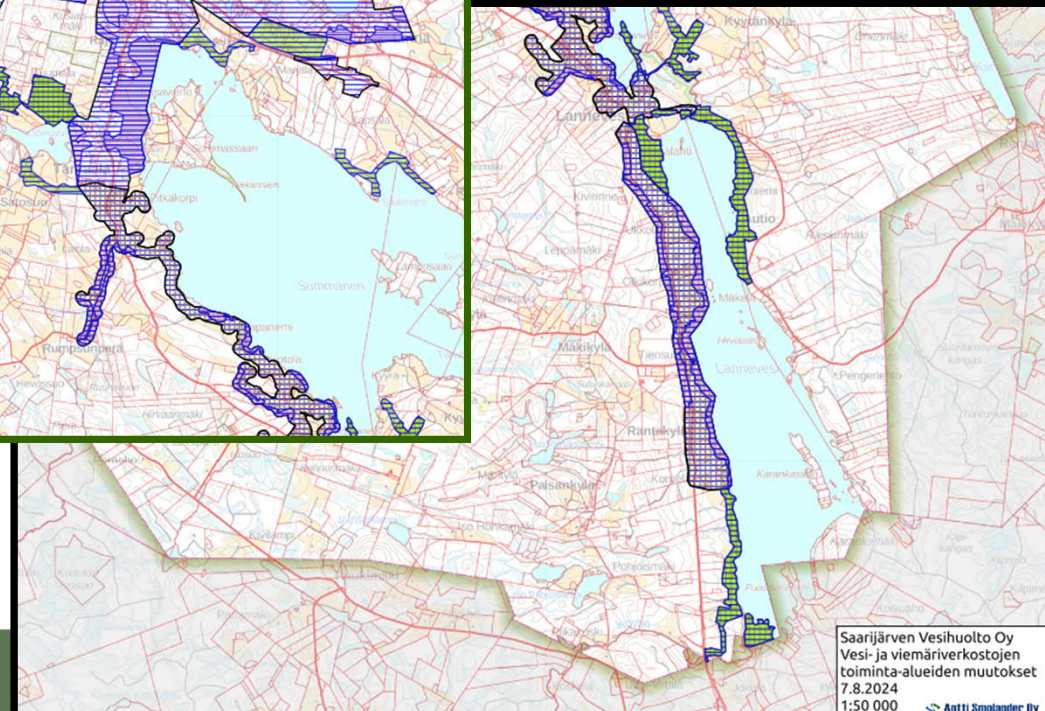
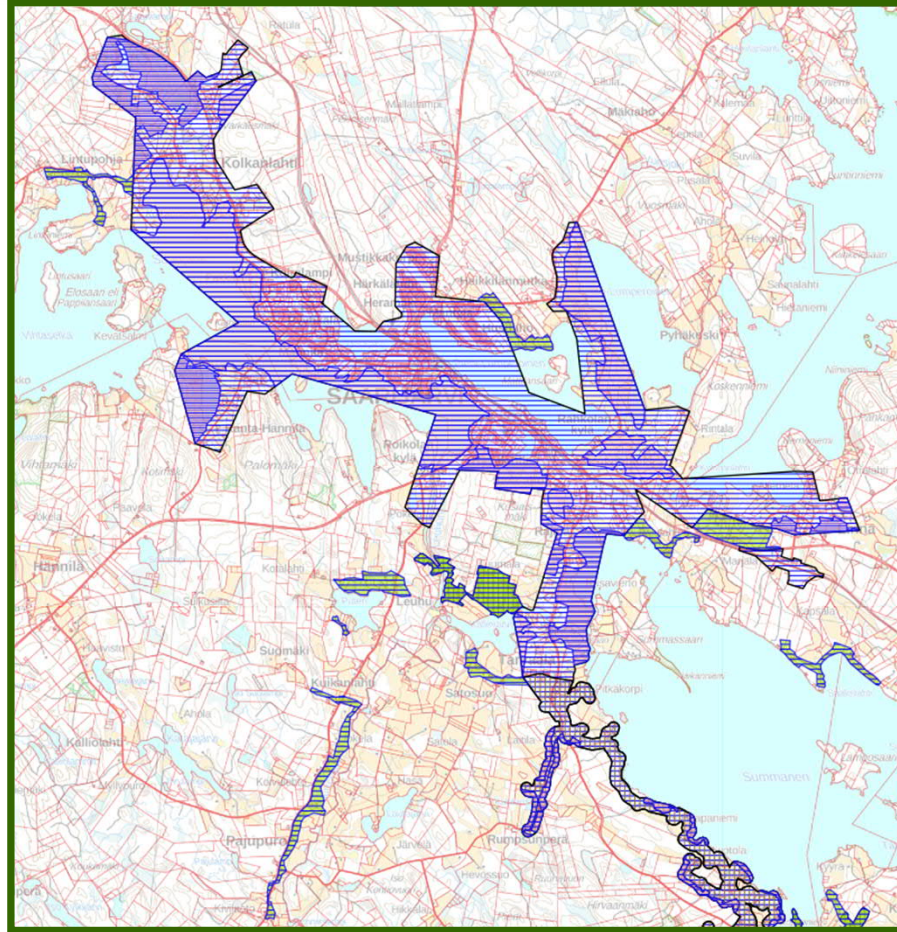
1. LÄHTÖKOHDAT

1.5.5. Saarijärven Vesihuolto Oy:n talousveden tuotanto ja jakelu

Vesihuollon toiminta-aluekartta
Kaupunginvaltuusto hyväksyi Saarijärven
Vesihuolto Oy:n toiminta-alueen
vahvistamisen (KV 21.10.2024 § 71).

Saarijärven Vesihuolto Oy

- Nykyinen vesijohtoverkoston toiminta-alue
- Vesijohtoverkoston toiminta-alueen muutokset**
 - Toiminta-alueen supistaminen
 - Toiminta-alueen lisäys
- Viemäriverkoston toiminta-alueen muutokset**
 - Toiminta-alueen supistus
 - Toiminta-alueen lisäys

1. LÄHTÖKOHDAT

1.6. Saarijärven kylät

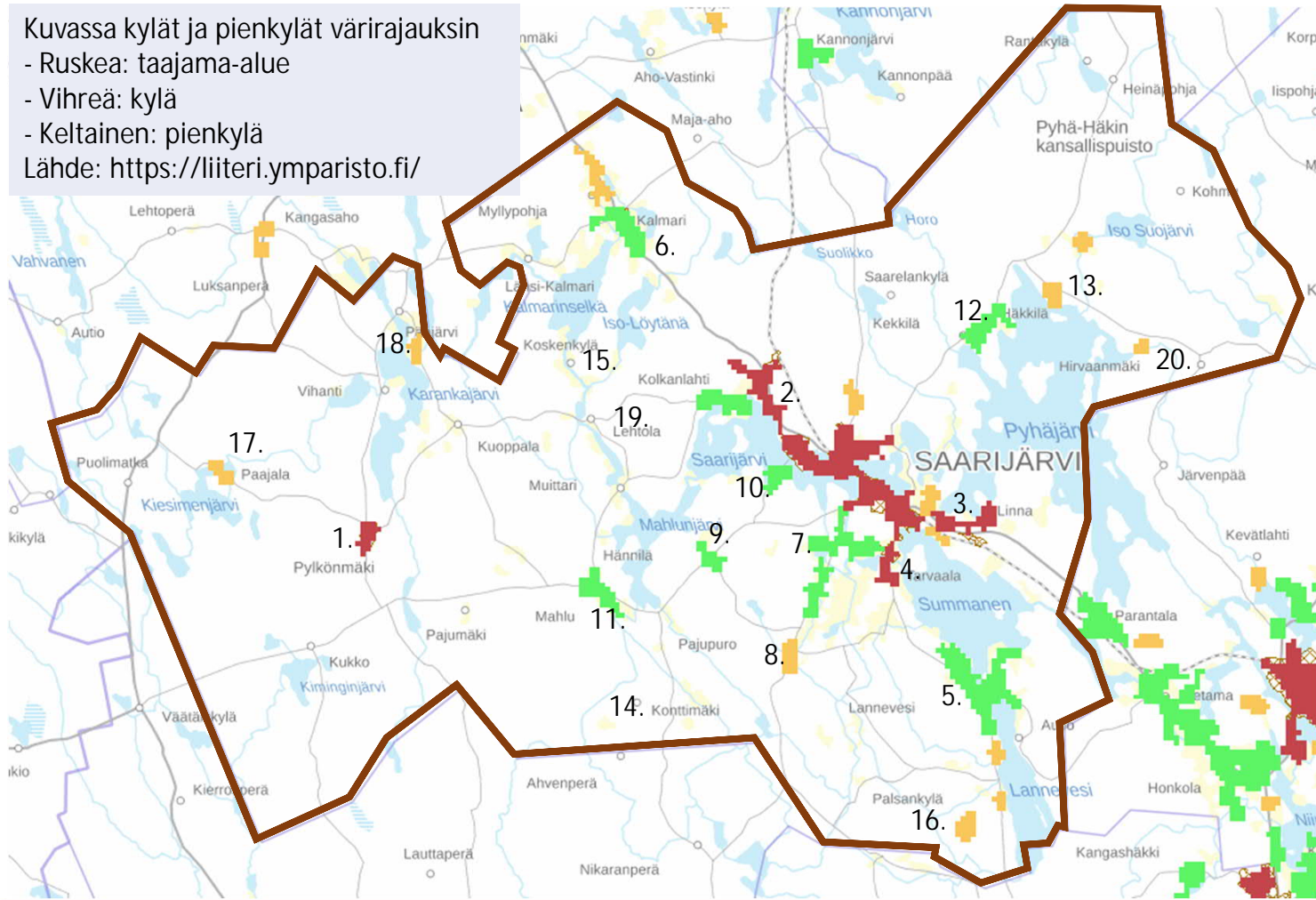
Kuvassa kylät ja pienkylät värirajauksin

- Ruskea: taajama-alue

- Vihreä: kylä

- Keltainen: pienkylä

Lähde: <https://liiteri.ymparisto.fi/>

Saarijärven kaupungin kylät

(kylät eivät ole suuruusjärjestyksessä):

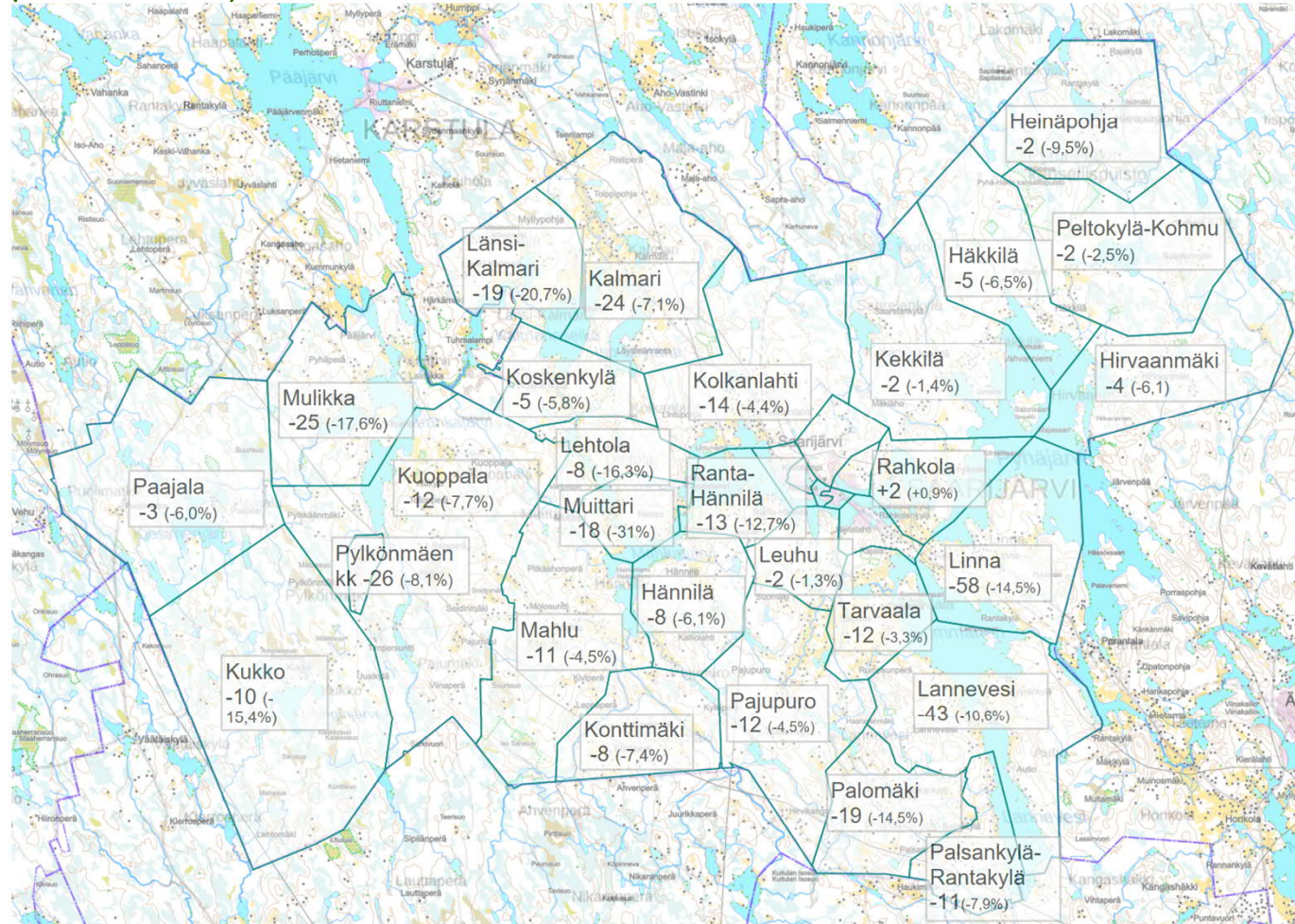
1. Pylkönmäki (taajama)
2. Kolkanlahti (taajamaa osin)
3. Linna-Rahkola (taajamaa osin)
4. Tarvaala (taajamaa osin)
5. Lannevesi
6. Kalmari
7. Leuhu
8. Pajupuro
9. Hännilä
10. Ranta-Hännilä
11. Mahlu
12. Kekkilä
13. Häkkilä
14. Konttimäki
15. Koskenkylä
16. Palsankylä
17. Paajala
18. Mulikka-Pääjärvi
19. Lehtola
20. Hirvaanmäki

Hyvä syntyy meistä.

1. LÄHTÖKOHDAT

1.6.1 Väestö Saarijärven kyläalueilla (tilastoalueet) - väestömuutokset v. 2017 – 2022 (Lähde: Tilastokeskus)

Kylät suuruusjärjestyksessä (väestö 2022)

Lähde: Tilastokeskus

729009 Lannevesi (Lannevesi, Palsankylä-Rantakylä)	491
729002 Kalmari (Länssi-Kalmari, Kalmari)	386
729008 Tarvaala	350
729007 Linna	342
729003 Kolkanlahti	303
729016 Pylkönmäki kk.	295
729011 Pajupuro	256
729001008 Rahkola	213
729014 Mahlu	213
729015 Lehtola (Muittari, Lehtola, Koskenkylä)	162
729001009 Leuhu	155
729017 Kuoppala	144
729004 Kekkilä	141
729005 Häkkilä (Häkkilä, Hirvaanmäki)	134
729012 Hännilä	124
729018 Mulikka	117
729010 Palomäki	112
729013 Konttimäki	99
729006 Pyhähäkki (Heinäpohja, Peltokylä-Kohmu)	97
729001010 Ranta-Hännilä	89
729019 Kukko	55
729020 Paajala	47

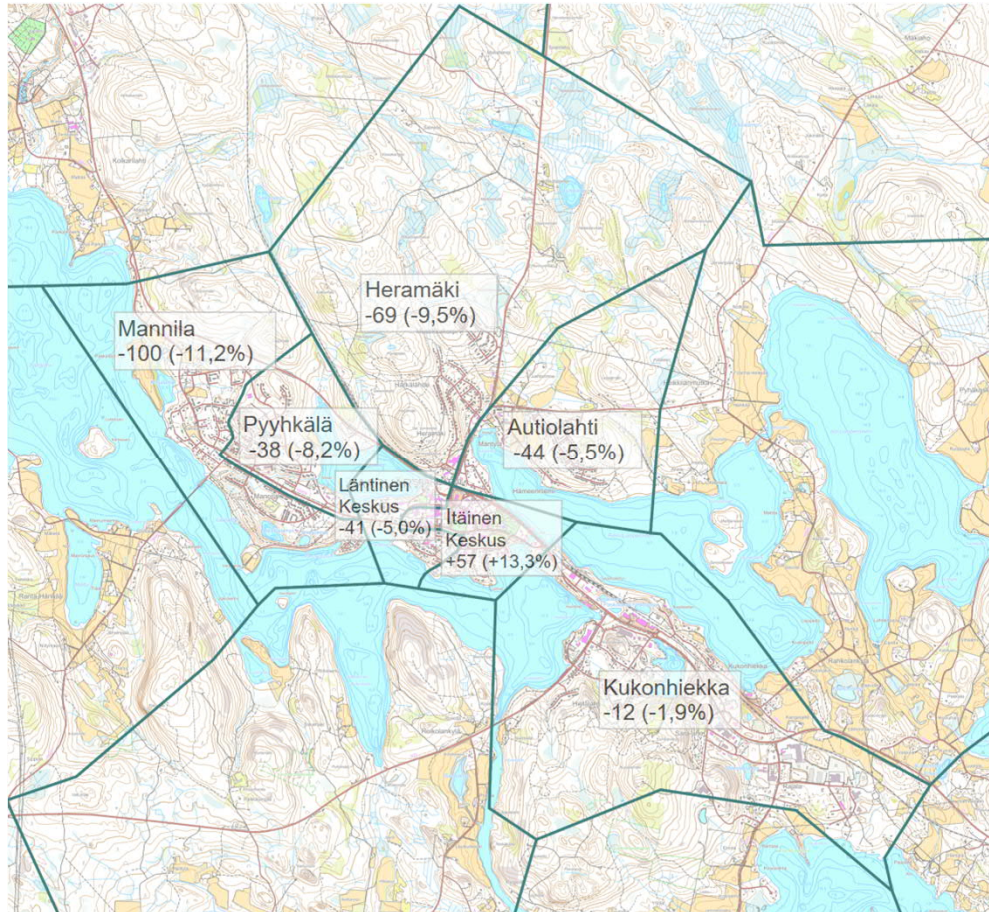

Hyvä syntyy meistä.

1. LÄHTÖKOHDAT

1.6.2 Väestö Saarijärven keskustassa - väestömuutokset v. 2017 – 2022

(Lähde: Tilastokeskus)

Keskustan tilastoalueet
suuruusjärjestyksessä (väestö 2022)

Lähde: Tilastokeskus

Mannila	794
Läntinen Keskus	780
Autiolahti	761
Herämäki	657
Kukonhiekka	623
Itäinen Keskus	486
Pyyhkälä	428

Hyvä syntyy meistä.

1. LÄHTÖKOHDAT

1.7. Saarijärven merkittävimmät maisema-alueet ja kulttuurimaisema-arvot

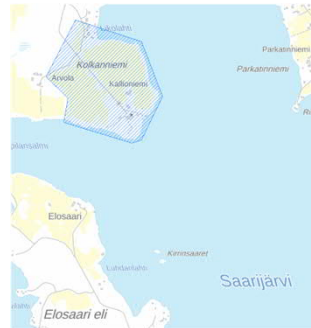
Saarijärven kaupungin alueelle sijoittuu Saarijärven reitin **valtakunnallisesti arvokas maisema-aluekokonaisuus** (kuvan vihreä viivoitus ja punainen V-kirjain lisättyinä)..

Saarijärven kaupungin alueelle sijoittuu myös **maakunnallisesti arvokkaita maisema-alueita** (kuvan vihreä viivoitus ja punainen M-kirjain lisättyinä).

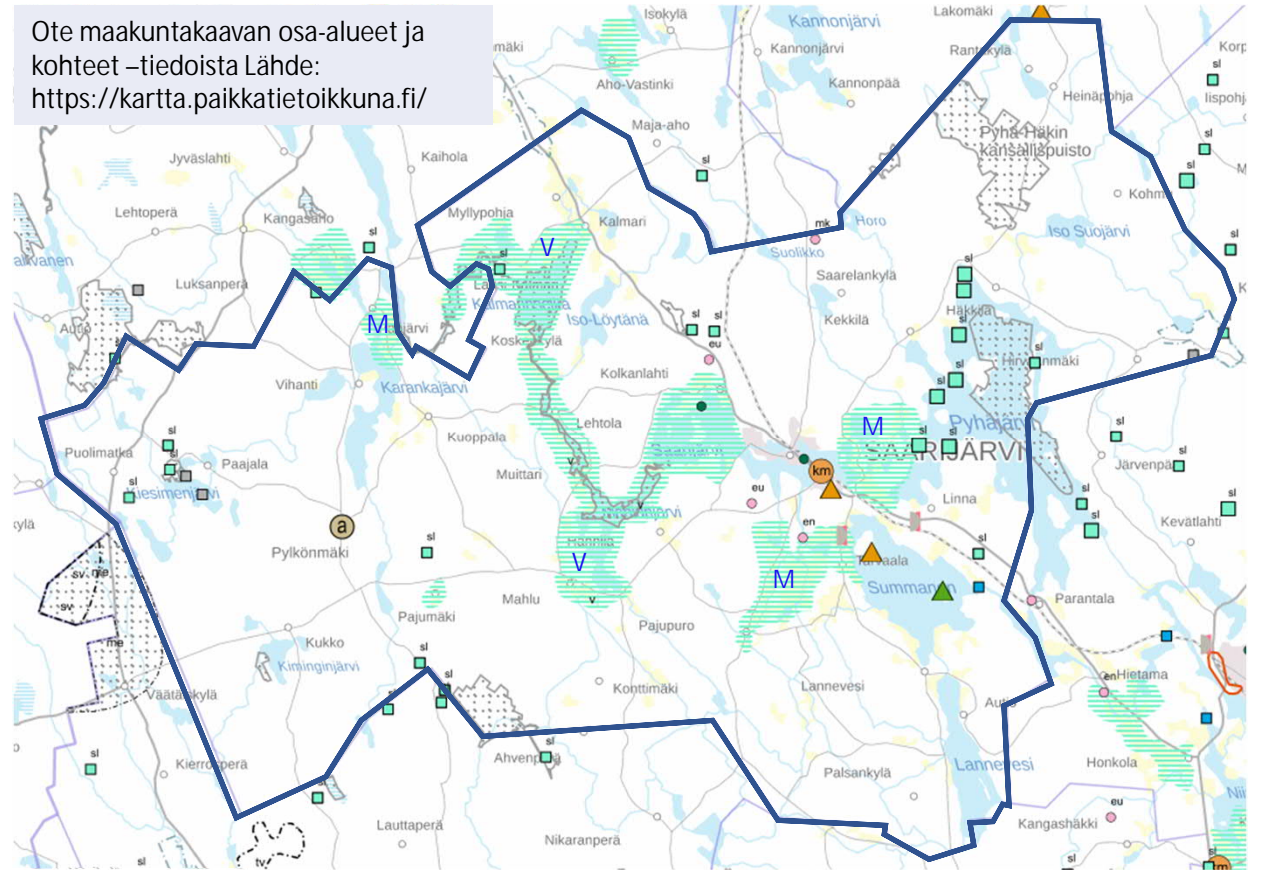
Kohdetiedot ovat luettavissa maakuntakaavan alueluettelosta:

<https://keskisuomi.fi/alueiden-kaytto-ja-saavutettavuus/maakuntakaavoitus/keski-suomen-maakuntakaava/>

Valtakunnallisesti arvokasta rakennettua kulttuuriympäristöä (RKY) sijaitsee keskustassa Paavontien varrella (sininen viivoitus kuvassa). Myös Kolkanlahden pappila on valtakunnallisesti arvokas rakennettu ympäristö.

Ote maakuntakaavan osa-alueet ja kohteet –tiedoista Lähde: <https://kartta.paikkatietoikkuna.fi/>

Luonnonsuojelu

	Natura 2000 -alue		Virkistysalue, kohde; laajenemisuunta
	Luonnonsuojelualue		Matkailupalvelujen alue, kohde
	Suojelualue		

Hyvä syntyy meistä.

1. LÄHTÖKOHDAT

1.8. Saarijärven kaupungin asemakaava-alueiden viheralueet

Saarijärven kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 26.5.2025 (§ 30) Saarijärven kaupungin viheralueiden kunnossapitoluokituksen sekä ylläpitosuunnitelman vuosille 2025-2030. Kyseinen suunnitelma on MAPO:n liitteenä nro 6.

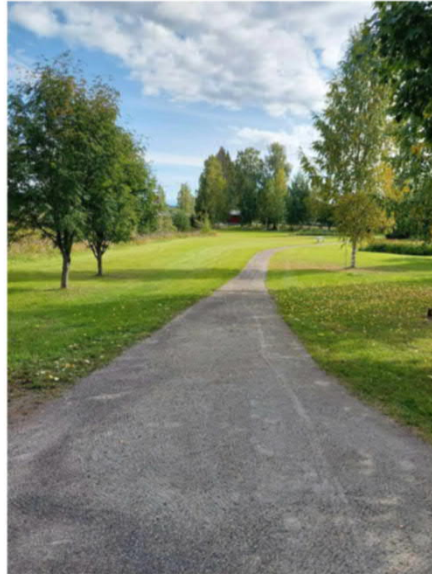
Viheralueuokituskartat:

- Viheralueuokitus 1. Koiralampi, Karhila ja Pyyhkälä
- Viheralueuokitus 2. Mannila, Pentinniemi
- Viheralueuokitus 3. Keskusta
- Viheralueuokitus 4. Autiolahti, Härkälähde, Husuaho
- Viheralueuokitus 5. Härkälähde, Mustikkakorpi
- Viheralueuokitus 6. Hietalahti, Lumpero
- Viheralueuokitus 7. Hietalahti, Sara-Aho
- Viheralueuokitus 8. Rajala
- Viheralueuokitus 9. Kotiniemi
- Viheralueuokitus 10. Kettukangas
- Viheralueuokitus 11. Pylkönmäki

Puhtaanapitoluokituskartat:

- Puhtaanapitoluokitus 1. Karhila, Mannila ja Pentinniemi
- Puhtaanapitoluokitus 2. Keskusta
- Puhtaanapitoluokitus 3. Autiolahti, Härkälähde, Husuaho, Mustikkakorpi
- Puhtaanapitoluokitus 4. Hietalahti
- Puhtaanapitoluokitus 5. Kotiniemi
- Puhtaanapitoluokitus 6. Pylkönmäki

Saarijärven kaupungin viheralueiden kunnossapitoluokitus sekä ylläpitosuunnitelma 2025-2030

Sisällys

1 Johdanto	2
2 Viheralueiden kunnossapitoluokitus RAMS 2020 ja Viheralueiden kunnossapidon yleinen työselostus VKT 2021	2
3 Rakennetut viheralueet (R-pääluokka)	4
4 Avoimet viheralueet (A-pääluokka)	8
5 Metsät (M-pääluokka)	9
6 Kunnossapitoluokituksen täydentävät luokat	13
7 Puhtaanapitoluokitus	14
8 Viheralueiden kunnossapidon henkilöstöresurssit	15
9 Viheralueiden kertynyt hoitovelka ja ylläpito tulevaisuudessa	16
10 Tämän ylläpitosuunnitelman toteuttamiseen käytettävät taloudelliset resurssit ja lisärahoituksen tarve	16

Hyvä syntyy meistä.

1. LÄHTÖKOHDAT

1.9. Saarijärven ja Pylkönmäen asemakaava-alueiden viher- ja virkistysalueiden ylläpidon ja kehittämisen kustannukset

	Laajuus ha/ 2021	TP 2021 €	Laajuus ha / 2022	TP 2022 €	Laajuus ha/ 2023	TP 2023 €	Laajuus ha/ 2024	TP 2024 €	Laajuus ha/ 2025	TA 2025 €
Virkistysalueet ja viheralueet, ylläpito ja investoinnit	17.2 ha	92 721	17.2 ha	127 622	17.2 ha	138 725	17.2 ha	156 475	211,4 ha Puisto-osaston hoidossa on noin 164,6 ha	172 060 Tämä summa on vain puisto-osaston talousarvio

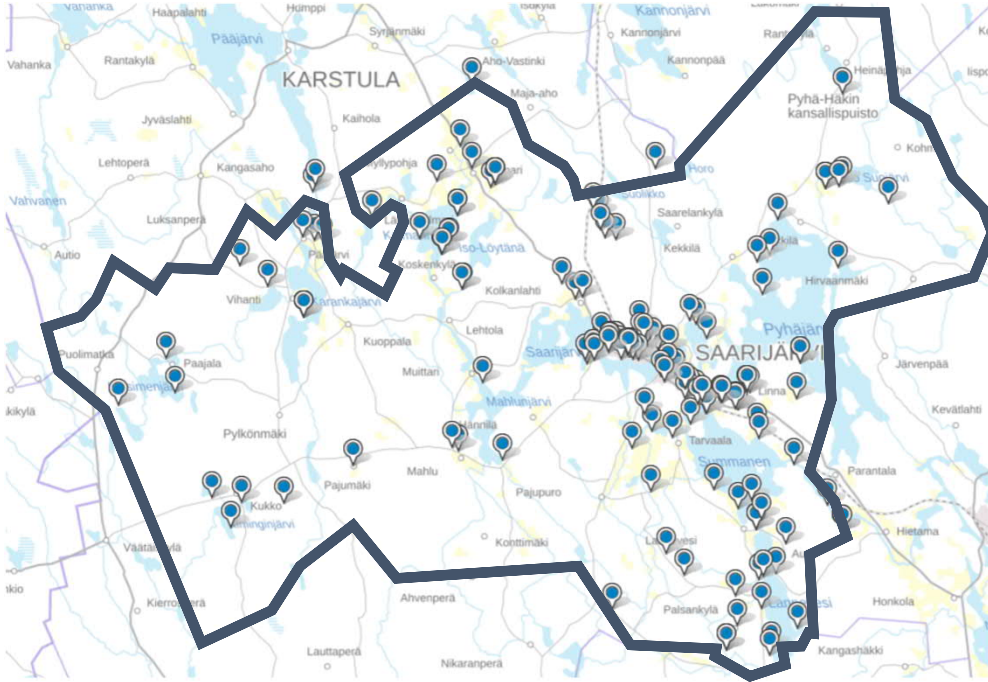
Viheralueiden kunnossapitoluokitus sekä ylläpitosuunnitelma on MAPO:n liite nro 6

Hyvä syntyy meistä.

1. LÄHTÖKOHDAT

1.10. Rakentamiseen liittyvät myönnetyt luvat 2023-2025

VUODEN 2023 RAKENNUSVALVONNAN LUPAKOHEET

Rakennus- ja toimenpideluvat sekä toimenpideilmoitukset 2023

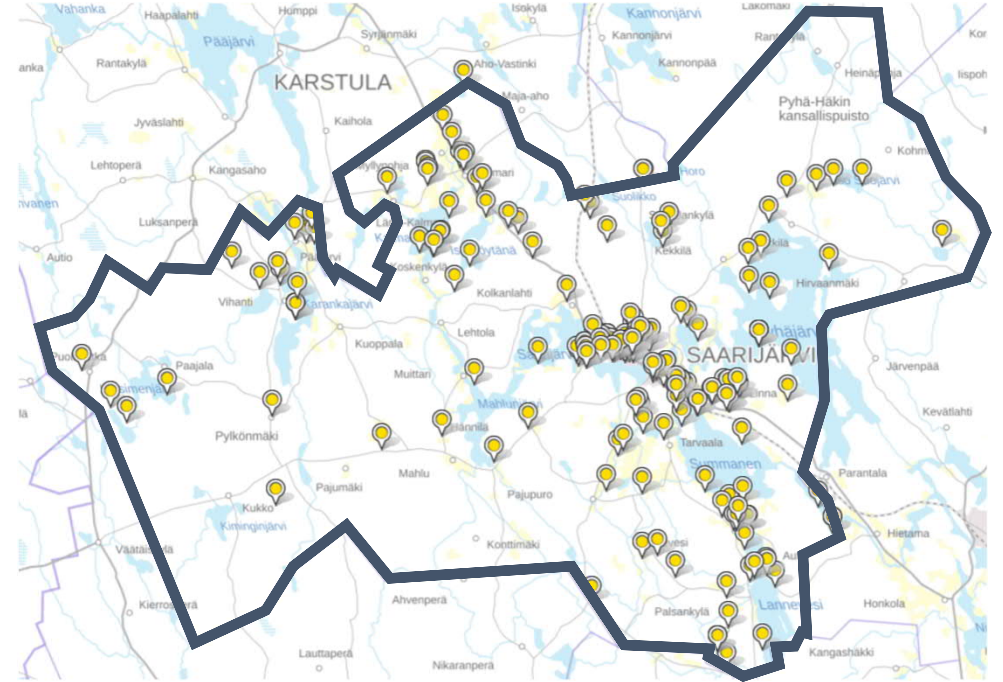
- 130 kpl

Rakennus- ja toimenpideluvat sekä toimenpideilmoitukset 2024

- 130 kpl

Rakentamisluvat 2025 (tammikuu – marraskuu)

- 58 kpl

VUODEN 2024 RAKENNUSVALVONNAN LUPAKOHEET

UUSI ASUKAS
www.kotiinmeille.fi

KAUPUNKI
www.saarijarvi.fi

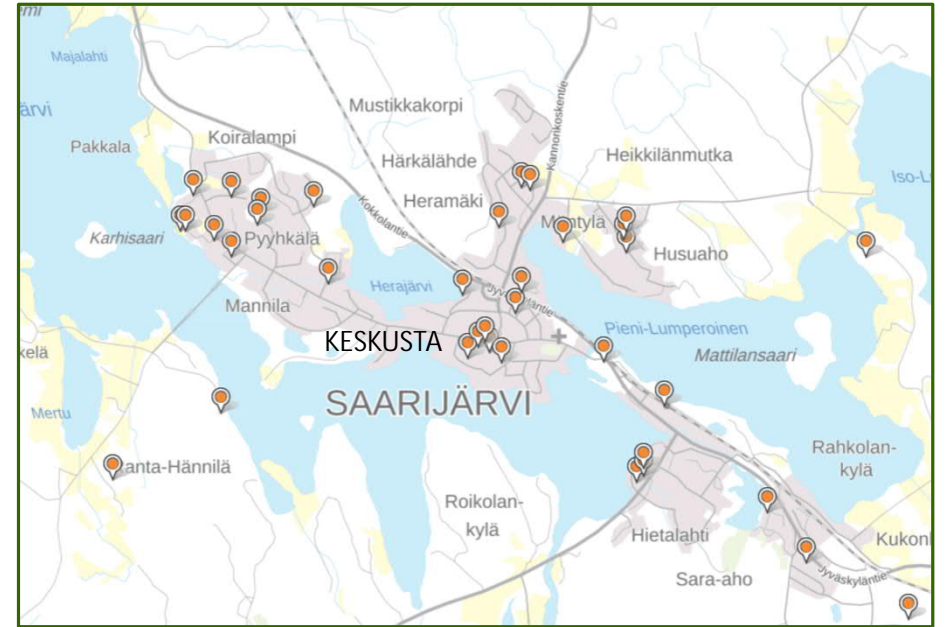
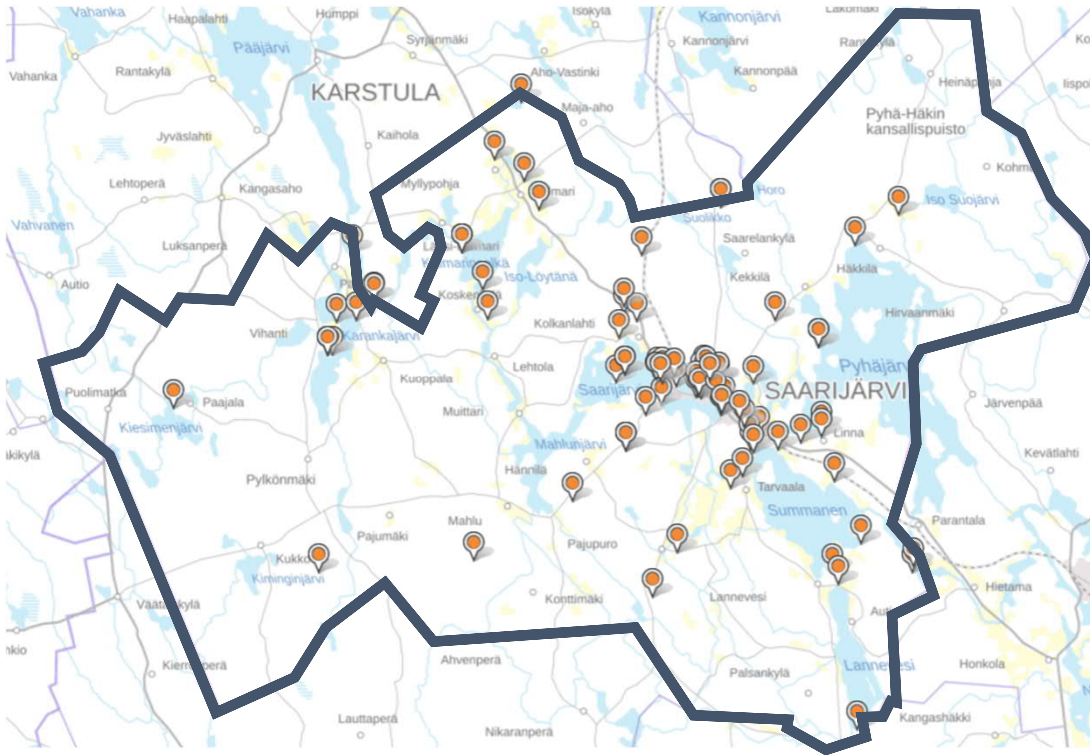

MATKAILU
www.visitsaarijarvi.fi

Hyvä syntyy meistä.

1. LÄHTÖKOHDAT

1.10. Rakentamiseen liittyvät myönnetyt luvat 2023-2025

Rakennus- ja toimenpideluvat sekä toimenpideilmoitukset 2023

- 130 kpl

Rakennus- ja toimenpideluvat sekä toimenpideilmoitukset 2024

- 130 kpl

Rakentamisluvat 2025 (tammikuu – marraskuu)

- 58 kpl

VUODEN 2025 RAKENNUSVALVONNAN LUPAKOHTTEET (tilanne 25.11.2025)

Alle 30 m² rakennuksille ei enää ole tarpeen hakea rakentamislupaa (lupamäärä on pienentynyt).

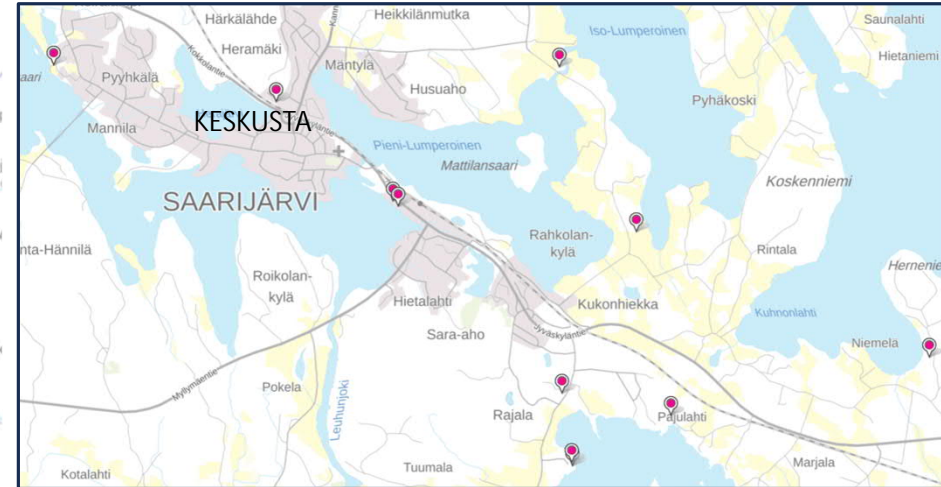
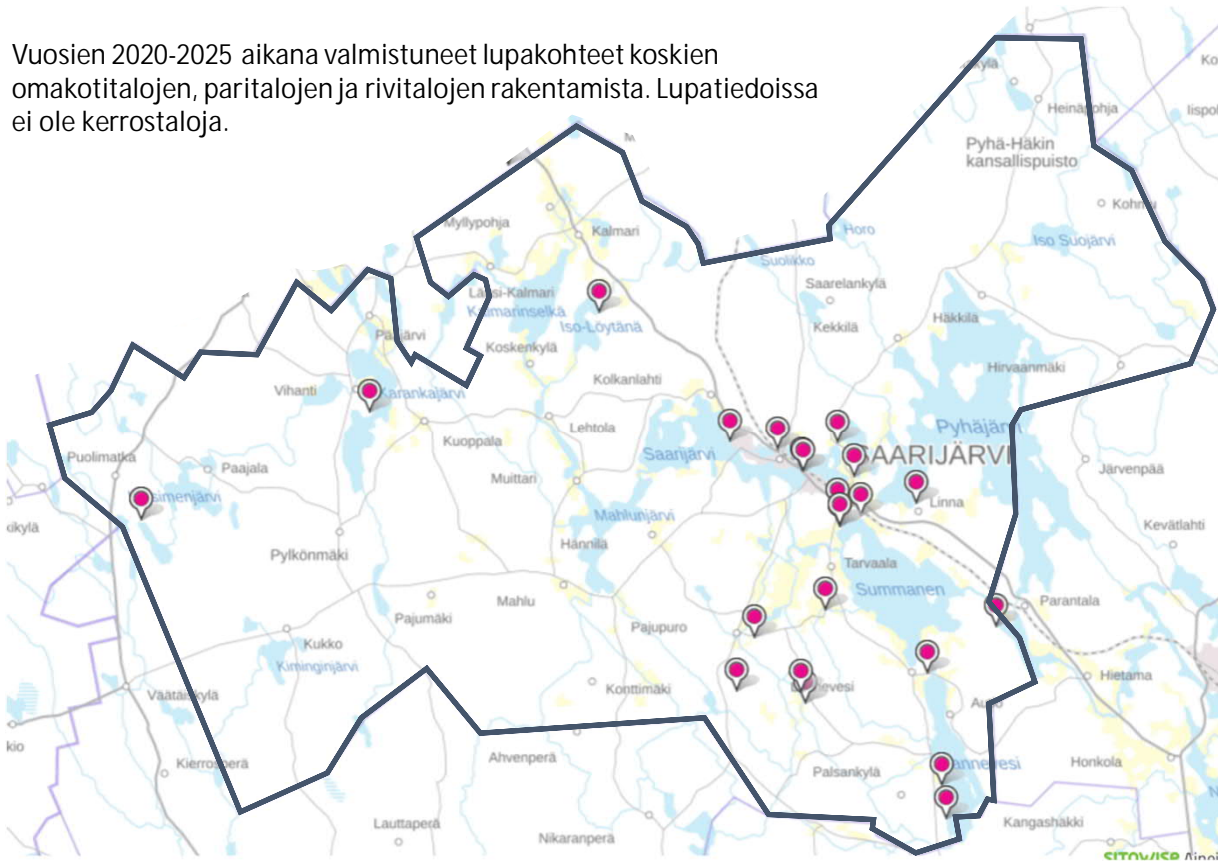

Hyvä syntyy meistä.

1. LÄHTÖKOHDAT

1.11. Valmistuneet vakituisten asuinrakennusten lupakohteet 2020-2025

Vuosien 2020-2025 aikana valmistuneet lupakohteet koskien omakotitalojen, paritalojen ja rivitalojen rakentamista. Lupatiedoissa ei ole kerrostaloja.

Keskusta-alueelle vuosien 2020-2025 aikana valmistuneet lupakohteet koskien omakotitalojen, paritalojen ja rivitalojen rakentamista (lupatiedoissa ei ole kerrostaloja).

Hyvä syntyy meistä.

SAARIJÄRVEN KAUPUNGIN MAAPOLIITTINEN OHJELMA

2. KAAVOITUSTILANNE

Hyvä syntyy meistä.

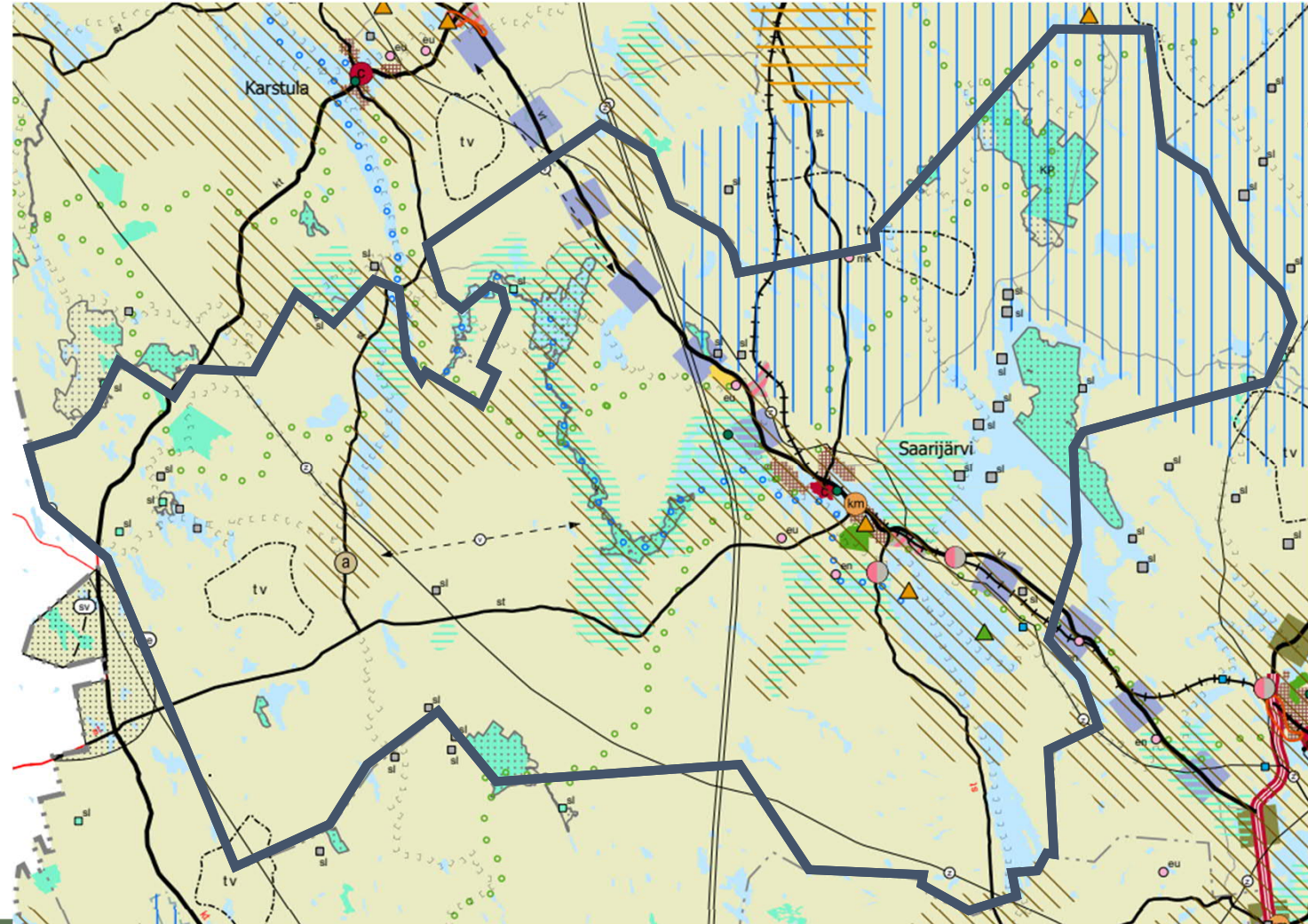
2. KAAVOITUSTILANNE

2.1. Maakuntakaava

Keski-Suomen liitto vastaa Keski-Suomen alueen maakuntakaavoituksesta. Keski-Suomessa voimassa oleva maakuntakaava on tullut lainvoimaiseksi 28.1.2020. Maakuntakaavayhdistelmä, joka sisältää myös vuonna 2025 lainvoimaiseksi tuleen maakuntakaavan 2040 tiedot, on katsottavissa verkkosivuilta: https://keskisuomenliitto.fi/wp-content/uploads/sites/8/2023/12/KS-maakuntakaavayhdistelma_joulukuu2023.pdf

Maakuntakaava ohjaa kuntien yleis- ja asemakaavoitusta.

Kuvassa ote maakuntakaavayhdistelmästä ja Saarijärven kaupungin rajat korostettuina.

Hyvä syntyy meistä.

2. KAAVOITUSTILANNE

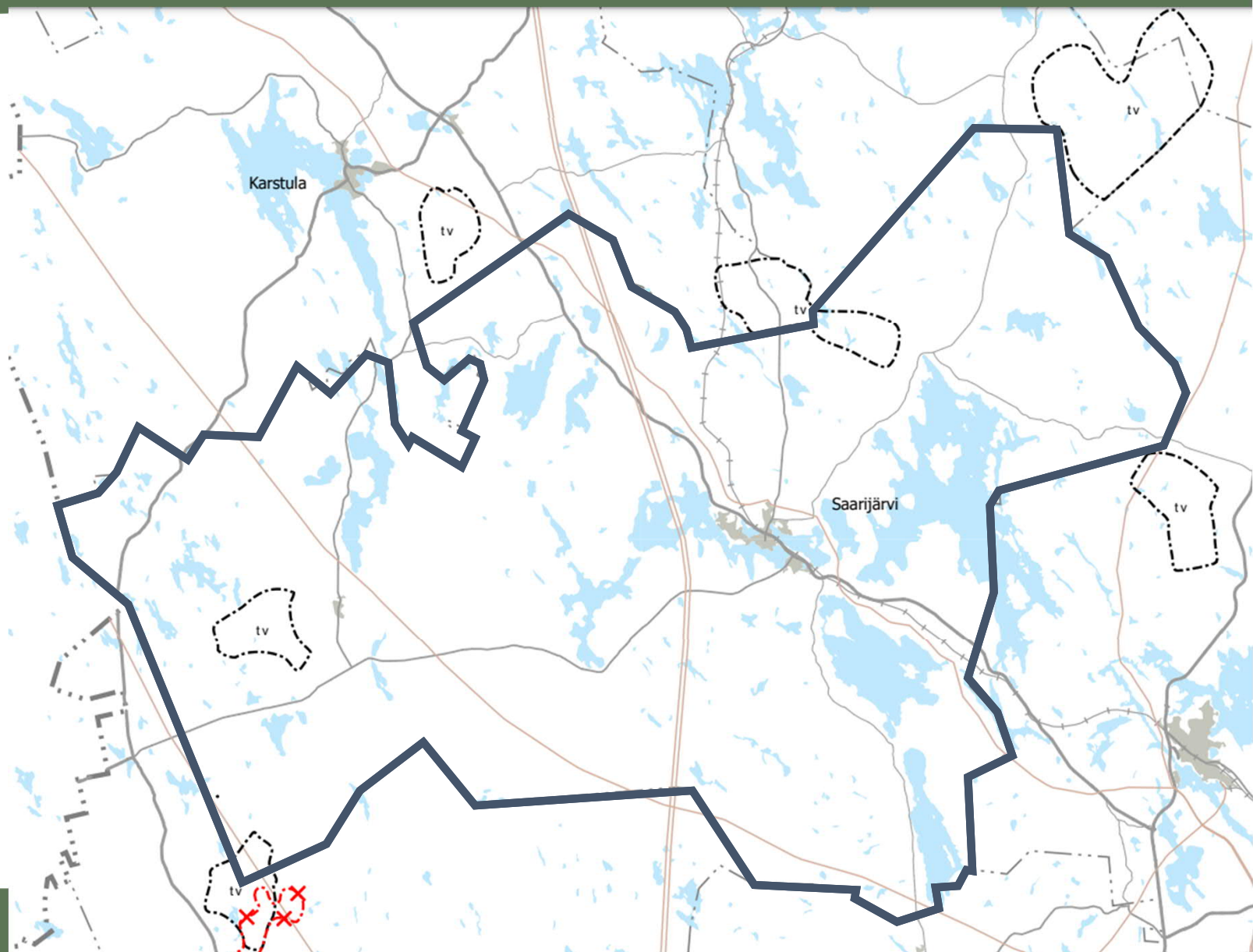
2.1. Maakuntakaava

Keski-Suomen liitto laatima
Maakuntakaava 2040 on
lainvoimainen

Keski-Suomen maakuntakaava 2040 käsittelee seudullisesti merkittävää tuulivoiman tuotantoa ja liikennettä. Lisäksi tarkastellaan hyvinvoinnin aluerakennetta. Maakuntakaava 2040 muuttaa ja täydentää voimassa olevaa maakuntakaavaa näiden teemojen osalta, muilta osin Keski-Suomen maakuntakaava jää voimaan sellaisenaan.

TV-aluerajaukset kuvassa: Erityisominaisuutta kuvaavalla merkinnällä osoitetaan seudullisesti merkittävä tuulivoimatuotantoon soveltuva alue. Seudullisesti merkittäviä ovat vähintään kymmenen (10) tuulivoimalan alueet. Merkintään ei sisälly MRL 33 §:n mukaista ehdollista rakentamisrajoitusta.

Kuvassa ote hyväksytystä
maakuntakaavasta 2040.
Saarijärven kaupungin rajat ovat
kuvassa korostettuina.

2. KAAVOITUSTILANNE

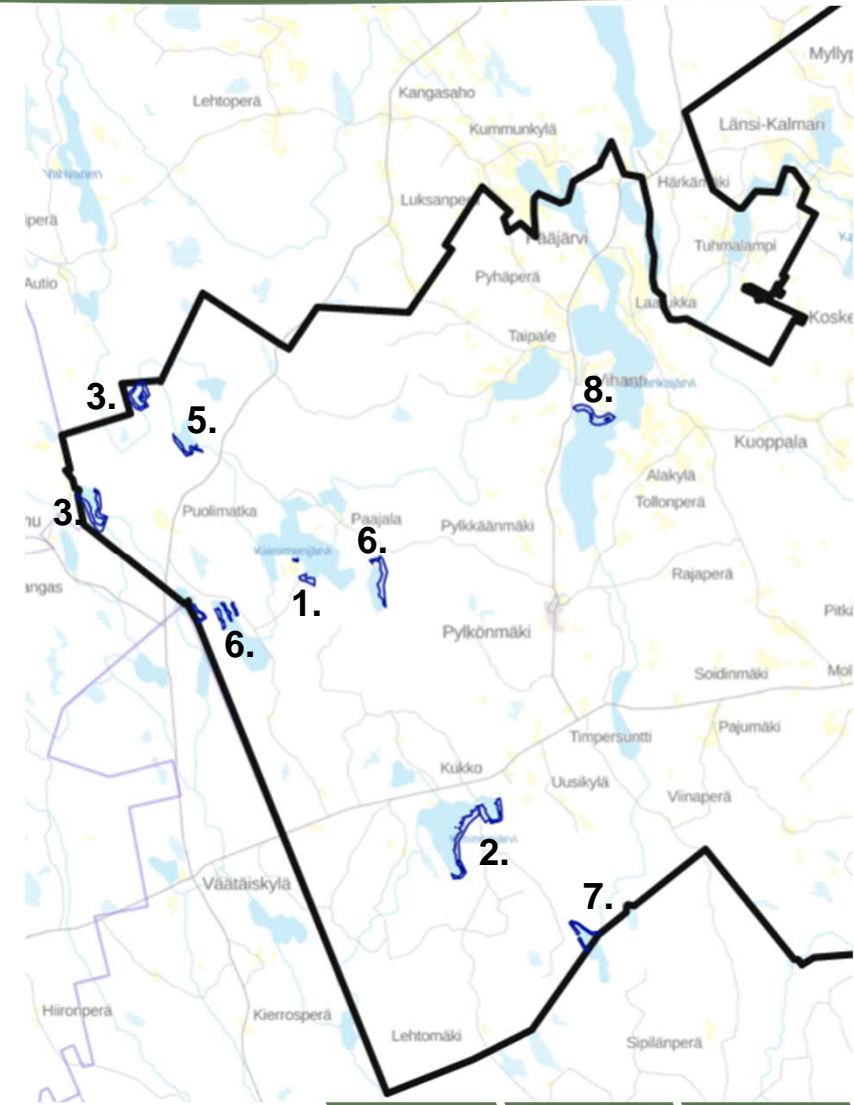
2.4. Ranta-asemakaavatilanne

Saarijärven kaupungin alueelle on laadittu 21 kpl ranta-asemakaavoja eri puolelle kaupungin vesistöalueita. Joitakin ranta-asemakaavoja on myös muutettu, laajennettu tai osittain kumottu. Ranta-asemakaavat ovat ns. maanomistajien aloitteesta ja maanomistajien kustannuksella laadittuja kaavoja, joiden hyväksymisen toimivalta on kaupunginvaltuustolla.

Saarijärven kaupungin länsipuolelle sijoittuvat ranta-asemakaavat:

1. Kiesimenjärven ranta-asemakaava
2. Kukon tilan ranta-asemakaava ja Kukon ranta-asemakaavan muutos sekä osittainen kumoaminen
3. Matkasalon tilan ranta-asemakaava
4. Iso-Renkasen ranta-asemakaava
5. Salmijärven ranta-asemakaavan muutos
6. Länsiosien ranta-asemakaava / Saarisen-Latvasen osa-alue sekä Iso-Renkasen osa-alue
7. Partajärven ranta-asemakaava
8. Karankajärven ranta-asemakaava

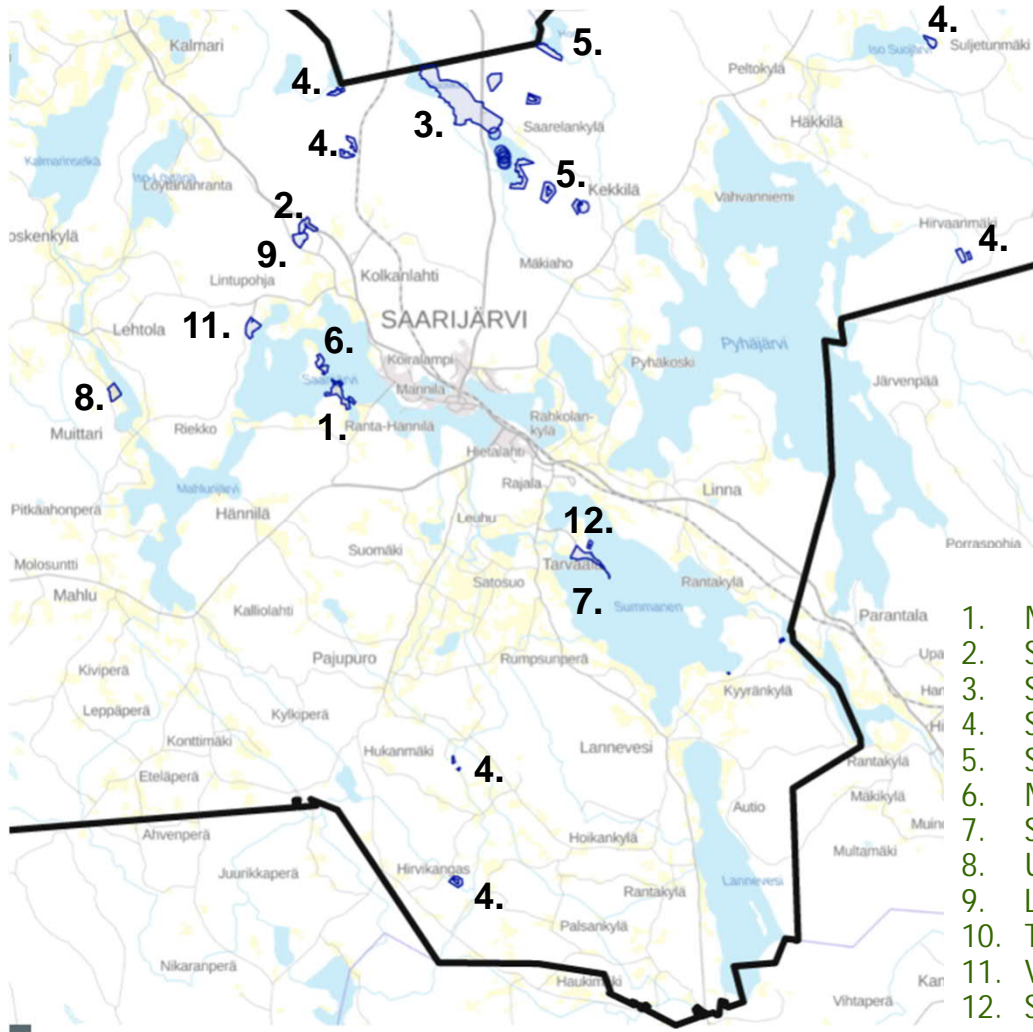
Linkkiosoite kaupungin karttapalveluun:
<https://pks-kartta.sitowise.com/>

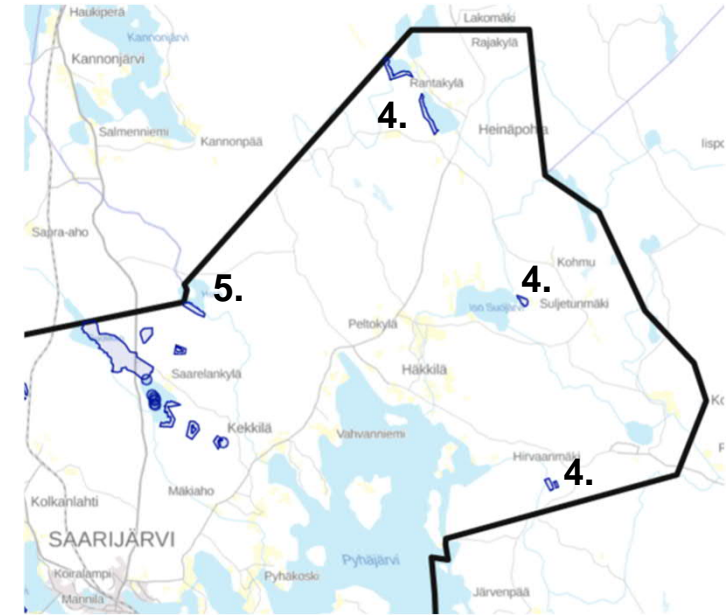
Hyvä syntyy meistä.

2. KAAVOITUSTILANNE

2.4. Ranta-asemakaavatilanne

1. Mäkelän ranta-asemakaava ja -muutos sekä Mäkelän ranta-asemakaavan muutos II
2. Saarilammen – Ahvenlammen ranta-asemakaava
3. Suolikko –järven ym. lampien ranta-asemakaava
4. Saarijärven kaupungin alueen ranta-asemakaava / Metsä-Serla Oy
5. Saarijärven – Horon ranta-asemakaava / Bonvesta Oy
6. Maijalan ranta-asemakaava
7. Summassaaren ranta-asemakaava
8. Uus-Marjomäen ranta-asemakaava
9. Leiriharjun ranta-asemakaava
10. Talvilahti- ja Sivula -tilojen ranta-asemakaava
11. Vanhalan ranta-asemakaava
12. Summassaaren ranta-asemakaavan laajennus

Hyvä syntyy meistä.

2. KAAVOITUSTILANNE

2.5. Rakennusjärjestys

Saarijärven kaupungin rakennusjärjestys on tullut voimaan 1.1.2020. Rakennusjärjestys on tarkoitus päivittää v. 2024-2027 Rakentamislain voimaantulon takia.

Kunnassa on oltava rakennusjärjestys. Rakennusjärjestyksen määräykset voivat olla erilaisia kunnan eri alueilla.

Rakennusjärjestyksessä voidaan antaa paikallisista oloista johtuvat suunnitelmallisen ja sopivan rakentamisen, kulttuuri- ja luonnonarvojen huomioon ottamisen sekä hyvän elinympäristön toteutumisen ja säilyttämisen kannalta tarpeelliset määräykset.

Rakennusjärjestyksen määräykset eivät saa olla kiinteistönomistajalle tai muulle oikeuden haltijalle kohtuuttomia.

Rakennusjärjestyksen määräykset voivat koskea rakennuspaikkaa ja muita alueita, rakennuksen kokoa ja sen sijoittamista, rakennuksen sopeuttamista ympäristöön, rakentamistapaa, istutuksia, aitoja ja muita rakennusta pienempiä rakennuskohteita, rakennetun ympäristön hoitoa, vesihuollon järjestämistä, sekä muita niihin rinnastettavia paikallisia rakentamista koskevia seikkoja.

Rakennusjärjestyksessä olevaa määräystä ei saa soveltaa, jos yleis- tai asemakaavassa taikka Suomen rakentamismääräyskokoelmassa julkaistussa määräyksessä määrätään asiasta toisin.

Kaupungin rakennusjärjestys on luettavissa osoitteesta:

<https://saarijarvi.fi/asuminen-ja-ymparisto/rakentaminen/rakennusvalvonta/>

UUDEN RAKENNUSJÄRJESTYKSEN MUKAISET RANTARAKENNUSOIKEUDET:

RAKENNUSOIKEUSLASKELMA (0-40 m rannasta):

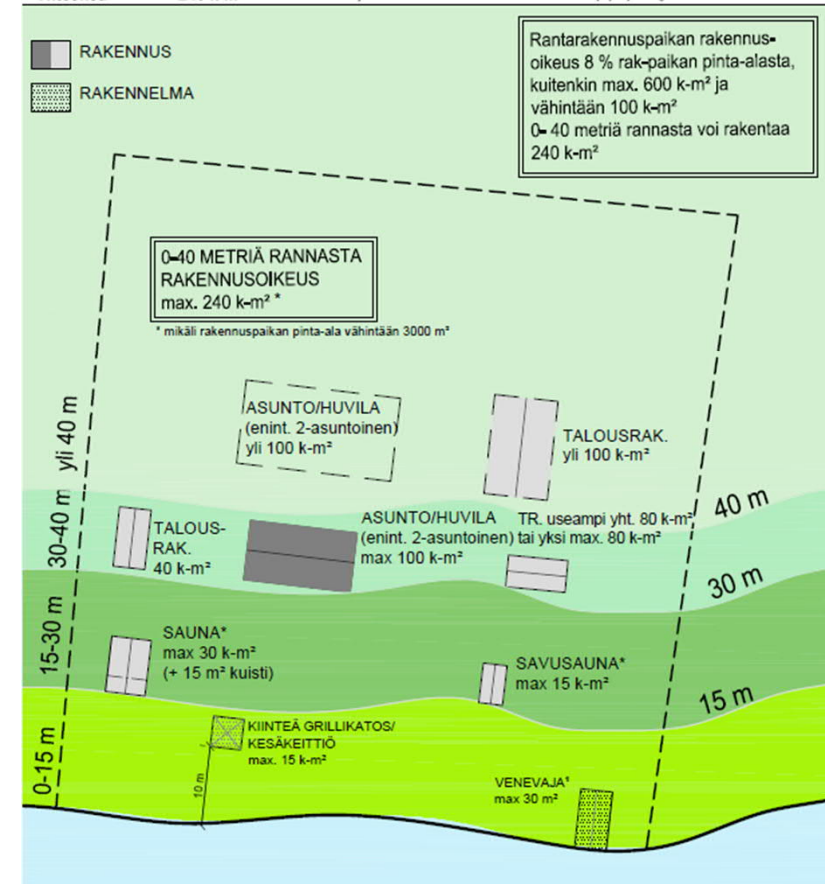
LOMA-ASUNTO	100 k-m ²
TALOUSRAK.YHT.	80 k-m ² (+ katetut katokset)
SAUNA	30 k-m ²
SAVUSAUNA	15 k-m ²
GRILLIK./KESÄK.	15 k-m ²
Yhteensä	240 k-m²

*esimerkilaskelmassa kerrosalaan ei ole laskettu mukaan venevaja

Rakennuksia ja rakennelmia saa olla rantarakennuspaikalla enintään kahdeksan.

*saunoja voi olla kaksi, joista toinen savusauna. Kerrosala ei sido saunatyyppejä.

* Lisätiedot venevajan rakentamisesta rakennusjärjestyksen §:ssä 31.

Hyvä syntyy meistä.

2. KAAVOITUSTILANNE

2.6. Kaavoituksen ja maapolitiikan hoidon heikkoudet, vahvuudet, mahdollisuudet ja uhat

Saarijärven kaupungin kaavoituksen ja maapolitiikan hoidon heikkouksia, vahvuuksia, mahdollisuuksia ja uhkia on koottu taulukkoon:

HEIKKOUEDET <ul style="list-style-type: none">• Henkilöstömäärä on pieni suhteessa työmäärään ja kaavoituksen sekä maankäyttöpalvelujen vastuulla olevaan aluekokonaisuuteen• Erityislakiosaaminen on yksittäisten viranhaltijoiden vastuulla• Osaavia sijaisia ei ole saatavilla sairaus- ja osa-aikapoissaoloille.• Osaavien kaavoittajien tai maankäyttöpalvelujen henkilöstön rekrytointi on haasteellista. Henkilöstö joudutaan kouluttamaan itse.• Kehittämisen ja kaavahankemäärä on suuri eli hankkeita on määrällisesti paljon päällekkäin laadinnassa	VAHVUUDET <ul style="list-style-type: none">• Rantaosayleiskaavat on laadittu vesistöranneille ja yläyleiskaavat on laadittu suurimpien kylien alueille• Pohjakartta-aineisto on ajantasainen taajama-alueilla• Kaava-aineistot ovat kuntalaisten käytettävissä Louhi-karttapalvelussa• Kaava-aineistot ovat sähköisessä muodossa (vektorimuotoista aineistoa)• Kaavoituksen ja maankäyttöpalvelujen henkilöstöä koulutetaan säännöllisesti• Kaavoituksen ja maankäyttöpalvelujen henkilöstö on ammattitaitoista ja joustavaa• Useammasta kaavoituksen osaajasta koostuva työyhteisö edistää koko henkilöstön osaamista; kullakin työntekijällä on omat vahvuudet ja erityisosaaminen• Useamman osaajan kaavoitusyksikössä sijaistaminen ja poissaoloihin liittyvät työtehtävät saadaan hoidetuksi
MAHDOLLISUUDET <ul style="list-style-type: none">• Uusien nuorten osaajien palkkaamisen sekä kouluttamisen kautta tietopääomaa saadaan siirretyksi eteenpäin• Tietomallimuotoiseen kaava-aineistojen laadinnan siirtymiseen saataneen valtion avustusta uusien henkilöiden palkkaamiseen• Maapoliittisia keinoja otetaan tehokkaasti käyttöön kaupungin kehittämisessä	UHAT <ul style="list-style-type: none">• Osaavan henkilöstön eläköityminen ja tietopääoman sekä osaamisen vähentyminen• Kaavoituksen ja maankäytön henkilöstön uupuminen• Uuden lainsäädännön edellyttämien veloitteiden toteutumattomuus (esim. tietomallimuotoinen kaava-aineisto)• Kuntatalouden heikentyminen estää maankäyttöön liittyvien kehittämishankkeiden edistämistä• Päätöksenteko ei tue organisaation toimintaa• Negatiivisen ilmapiirin vahvistuminen (lamauttaa kehittämistä)• Osaavan henkilöstön rekrytointi epäonnistuu

3. TONTTISTRATEGIA

SAARIJÄRVEN KAUPUNGIN MAAPOLIITTINEN OHJELMA

Hyvä syntyy meistä.

3. TONTTISTRATEGIA

3.1. Tontti- ja rakennuspaikkavarannon perustietoja, tonttiluovutuksen käytännöt yleispiirteisesti

Saarijärven kaupungin omistuksessa on kaavoitettuja tontteja ja rakennuspaikkoja seuraavasti:

Tontti, rakennuspaikka (luovutusvalmiit), tilanne 11-2025	Lukumäärä
Kuivan maan asuinrakennustontit asemakaava-alueilla (AO, AR, AP)	76
Asemakaava-alueen asumisen rantatontit (AO, AP)	7
Kaupan- ja liikerakentamisen tontit	5
Loma-asumisen sekä matkailupalvelujen rakennuspaikat asemakaava-alueen ulkopuolella (RA, RM)	6*
Teollisuus- ja yrittäjäntontit	14
*Tonteille/ rakennuspaikoille ei ole kulkuyhteyttä valmiina.	

Kaupungin kaavoitettujen tonttien ja rakennuspaikkojen varaaminen:

Varausmaksu: 200 € AO- ja T-tonteilla, 500 € AR/AK-tonteilla. Varausmaksu hyvitetään kauppahinnassa.

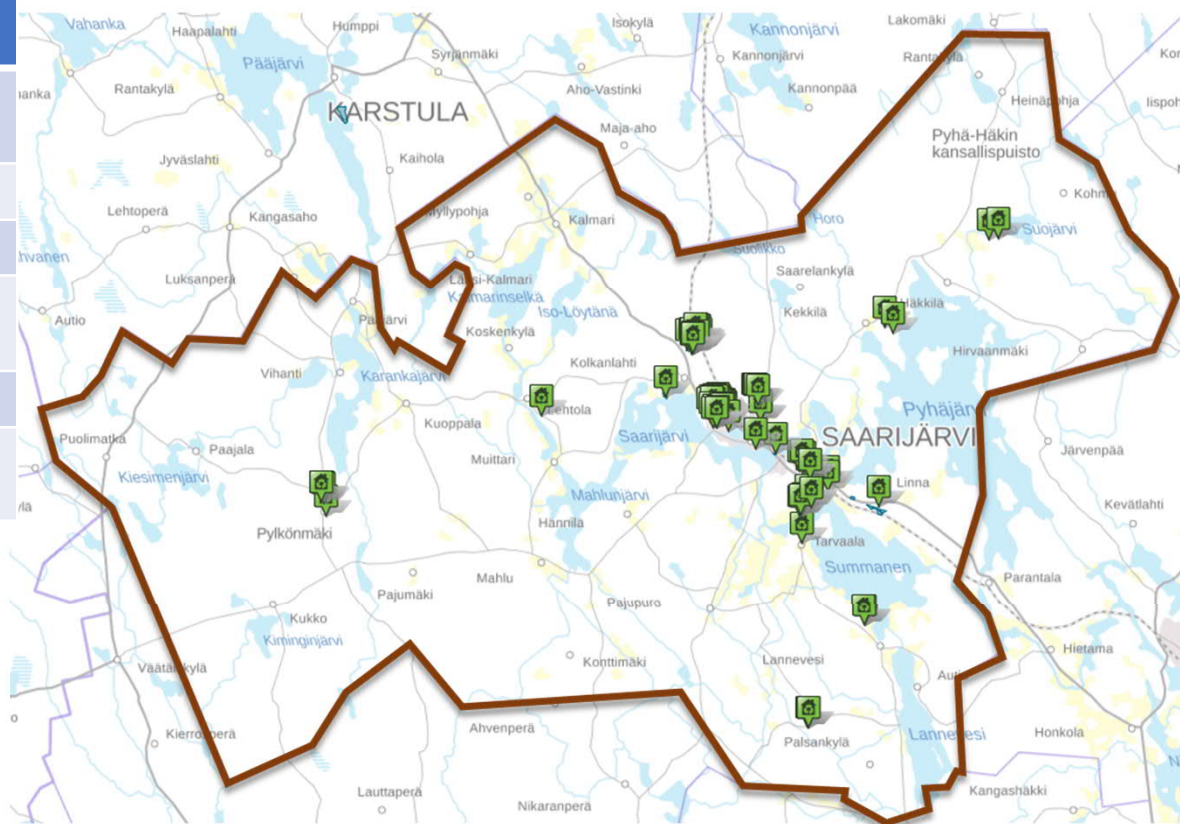
Varauksen kestoaika: 6 kk tai uusilla alueilla myynti-ilmoituksen mukainen

Myyntipäätös: viranhaltijapäätös, mikäli hallitus on päättänyt myyntihinnoista.

Taulukko ei sisällä kyläyleiskaavojen rakennuspaikkoja

Linkkiosoite kaupungin karttapalveluun:
<https://pks-kartta.sitowise.com/>

Myyntissä olevat tontit:
<https://saarijarvi.fi/asuminen-ja-ymparisto/tontit-ja-asunnot/>

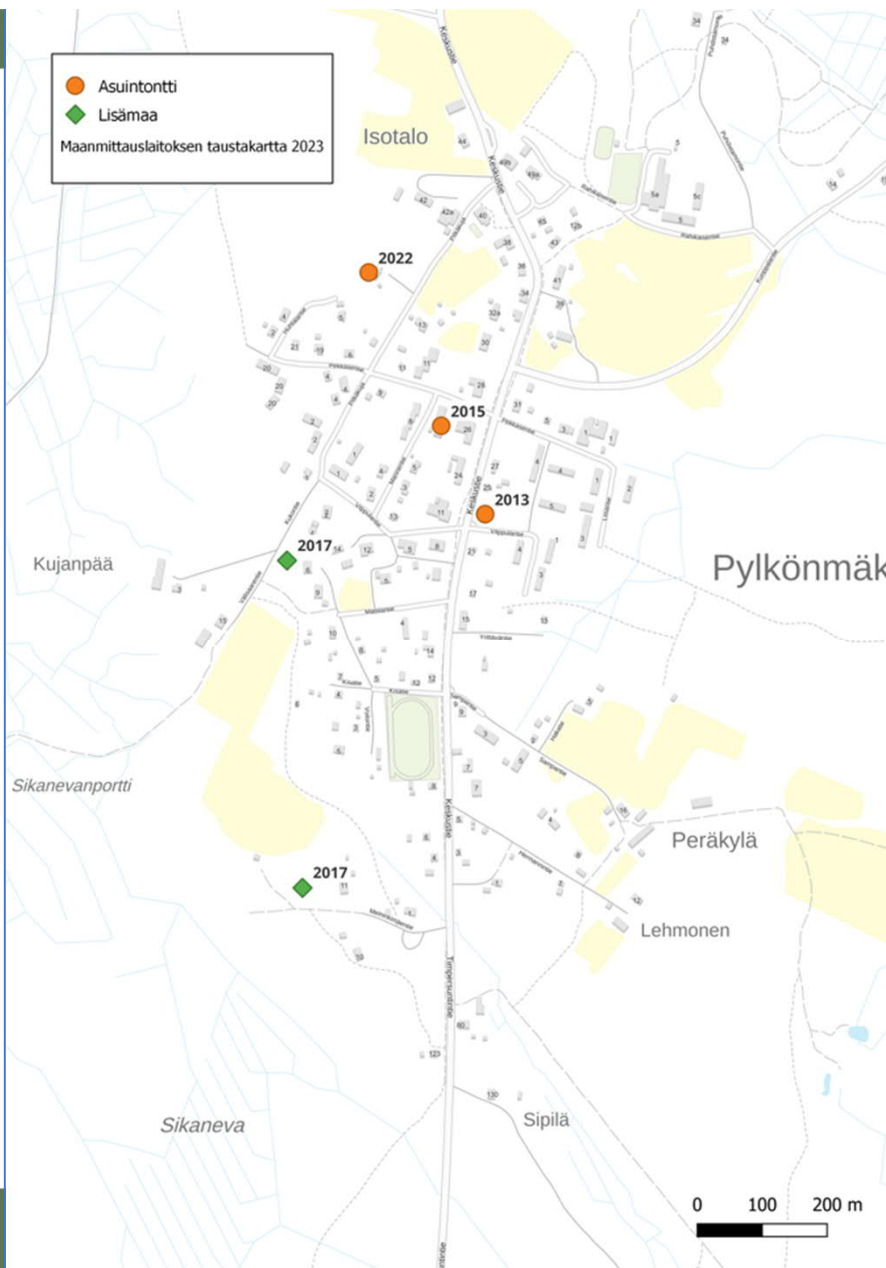

Hyvä syntyy meistä.

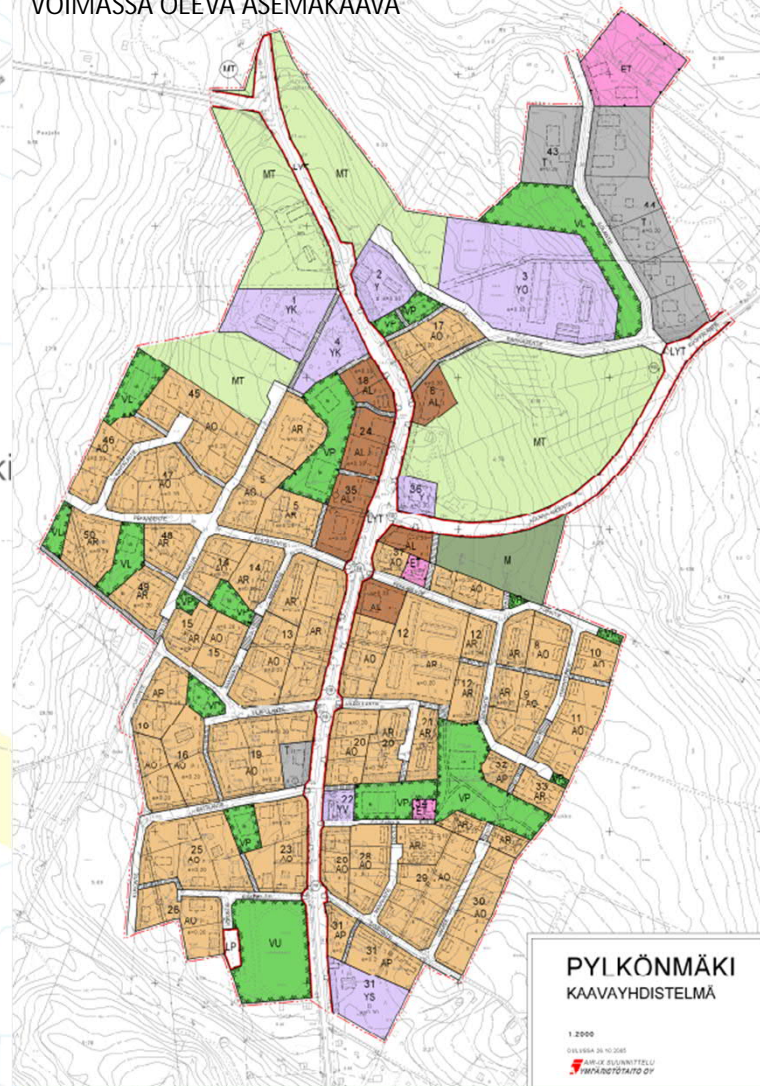
3. TONTTISTRATEGIA

3.2. Saarijärven kaupungin myymät tontit ja lisäalueet vuosina 2013-2025

Myydyt tontit tai lisämaa-alueet Pylkönmäen asemakaava-alueelta tai asemakaavan lähialueelta

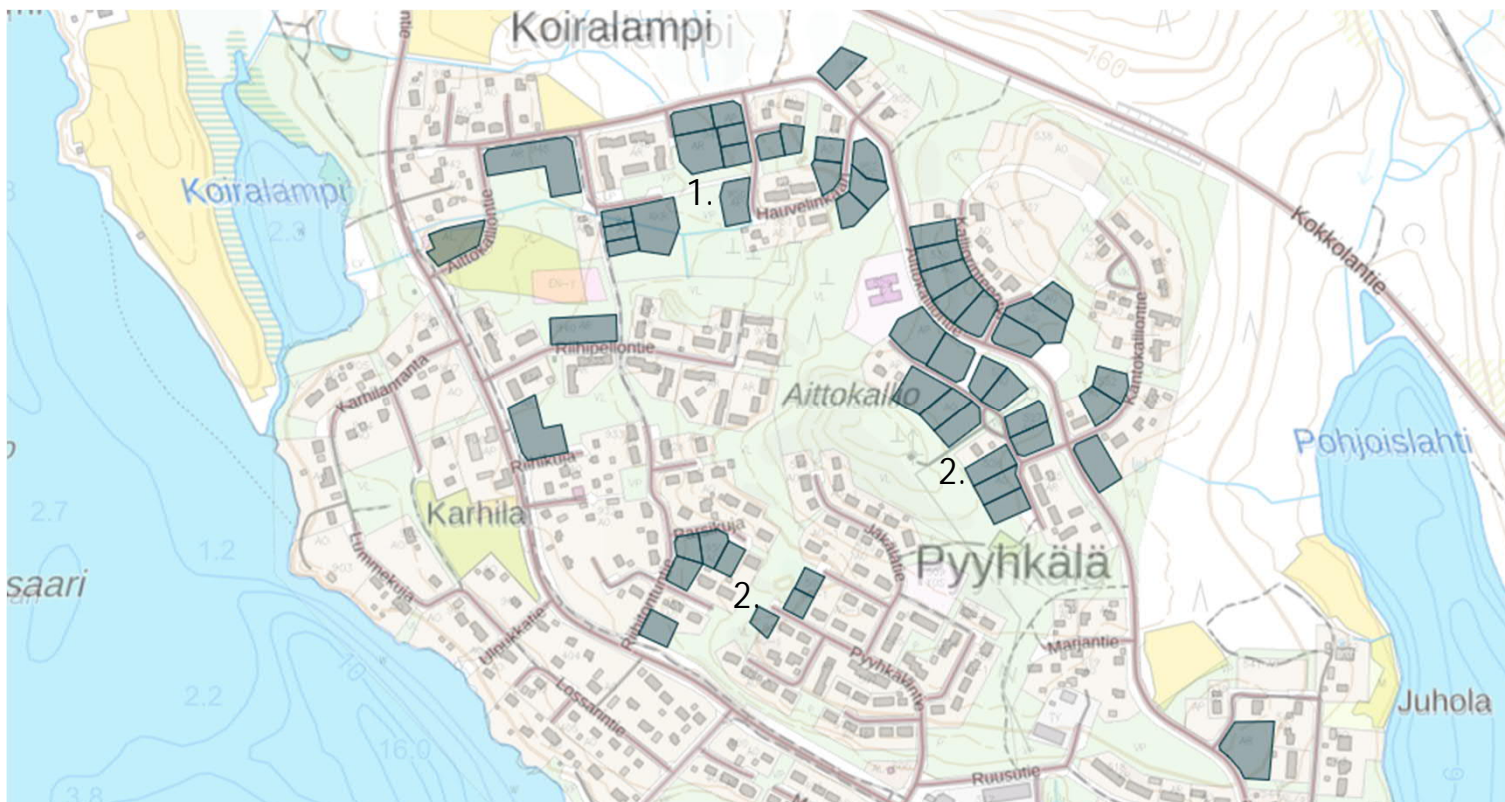
VOIMASSA OLEVA ASEMAKAAVA

Hyvä syntyy meistä.

3. TONTTISTRATEGIA

3.3. Myynnissä olevat tontit ja rakennuspaikat

Myytävät tontit ja rakennuspaikat

<https://saarijarvi.fi/asuminen-ja-ymparisto/tontit-ja-asunnot/vapaat-asuin-ja-yritystontit/>

Tavoitteet koskien jo kaavoitettuja asuintontteja, joihin ei kohdistu kysyntää

1. Koiralammen tontit

2. Pyyhkälän tontit

Kohteet 1-2: Tontteja on mahdollista ostaa lisäalueeksi jo rakennettuihin tontteihin (olemassa khall. päätös).

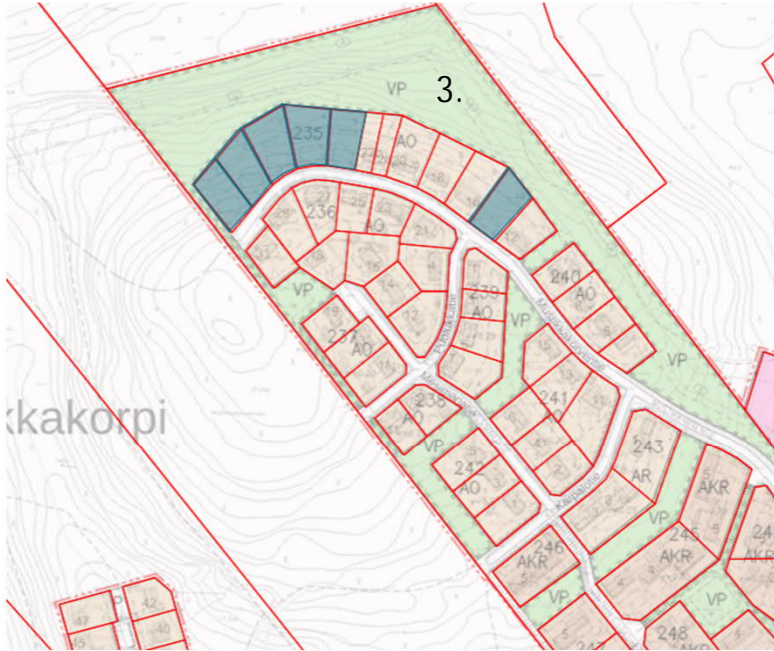
Tontteja raivataan ja pidetään siistinä myytävässä kunnossa. Puuston varttuessa tehdään hakkuita. Myymättömät tontit toimivat puistometsinä, joista silloin tällöin saadaan puunmyyntituloa.

Hyvä syntyy meistä.

3. TONTTISTRATEGIA

3.3. Myynnissä olevat tontit ja rakennuspaikat

Myytävät tontit ja rakennuspaikat

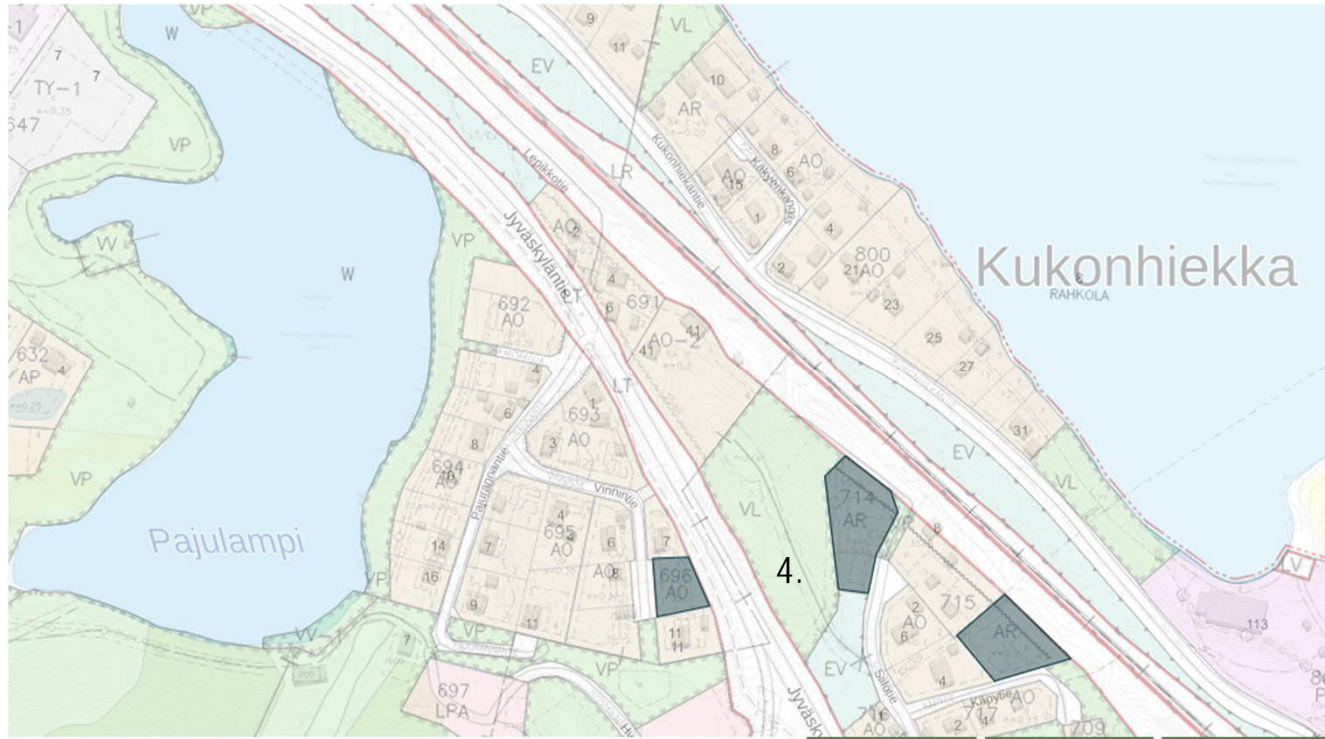
<https://saarijarvi.fi/asuminen-ja-ymparisto/tontit-ja-asunnot/vapaat-asuin-ja-yritystontit/>

Tavoitteet koskien jo kaavoitettuja asuintontteja, joihin ei kohdistu kysyntää

3. Mustikkakorven tontit

4. Pajulammen lähiympäristön tontit

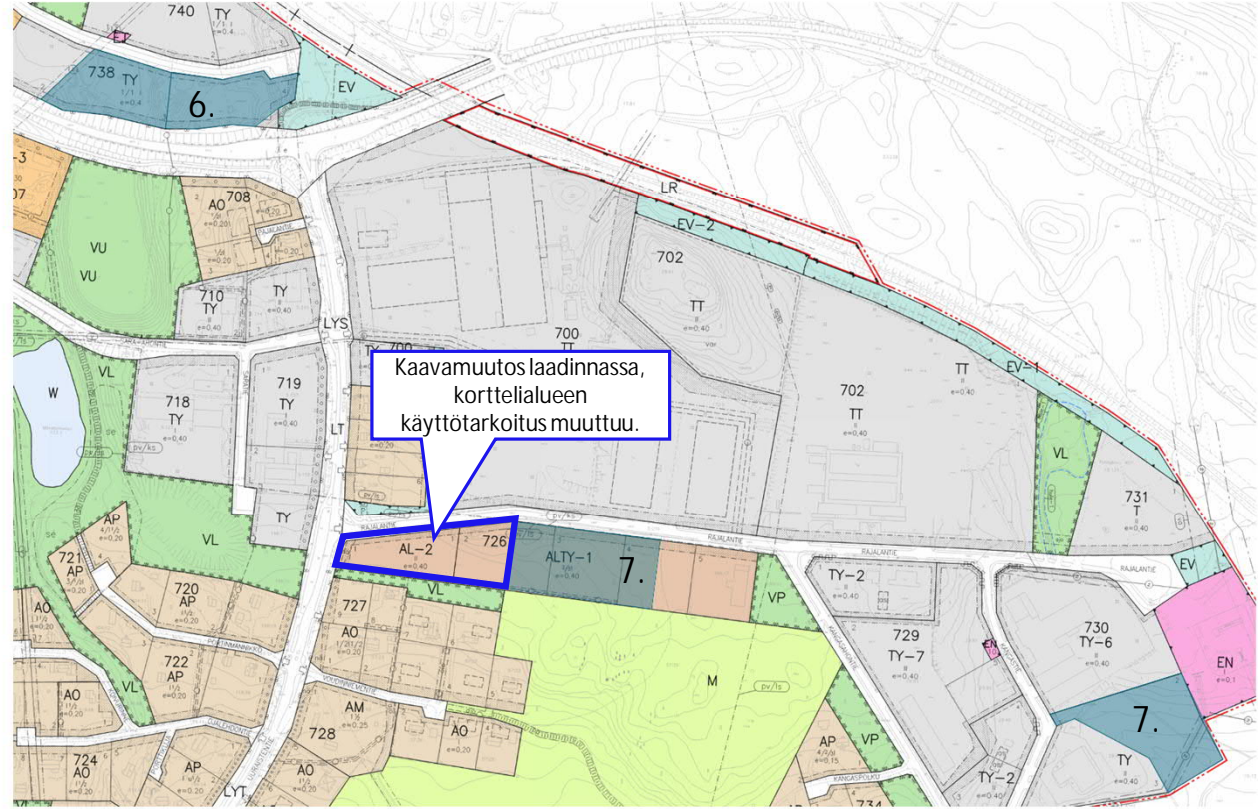
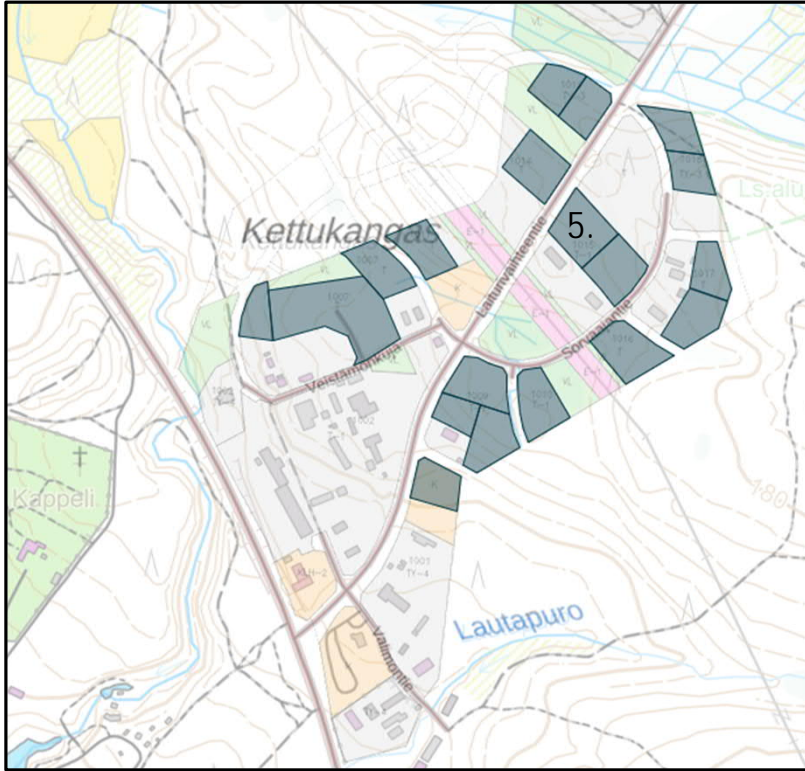
Kohteet 3-4: Tontteja on mahdollista ostaa lisäalueeksi jo rakennettuihin tontteihin (olemassa khall. päätös)
Tontteja raivataan ja pidetään siistinä myytävässä kunnossa. Puuston varttuessa tehdään hakkuita. Myymättömät tontit toimivat puistometsinä, joista silloin tällöin saadaan puunmyyntituloa.

Hyvä syntyy meistä.

3. TONTTISTRATEGIA

3.3. Myynnissä olevat tontit ja rakennuspaikat

Teollisuustontitusta ja jo kaavoitettuja teollisuustontteja koskevat tavoitteet

5. Kolkanlahden teollisuustontit; Tontteja raivataan ja pidetään myytävissä kunnossa. Puuston varttuessa tehdään hakkuita. Myymättömät tontit toimivat puistometsinä, joista silloin tällöin saadaan puunmyyntituloa. Kaikki tontit eivät ole heti luovutusvalmiita.

6. Sara-ahon teollisuustontit; tontit esirakennetaan myyntikuntoon.

7. Rajalan teollisuustontit; tonttien puustoa harvennetaan, ei esirakennusta lähitulevaisuudessa

Hyvä syntyy meistä.

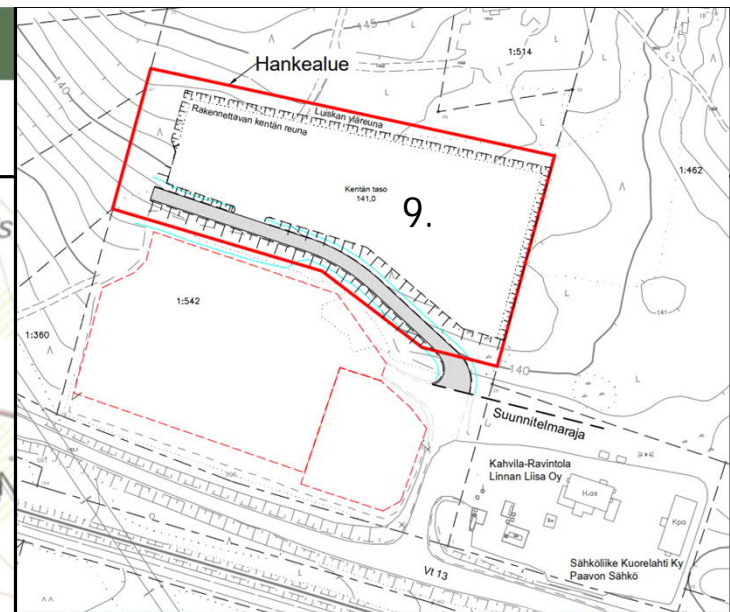
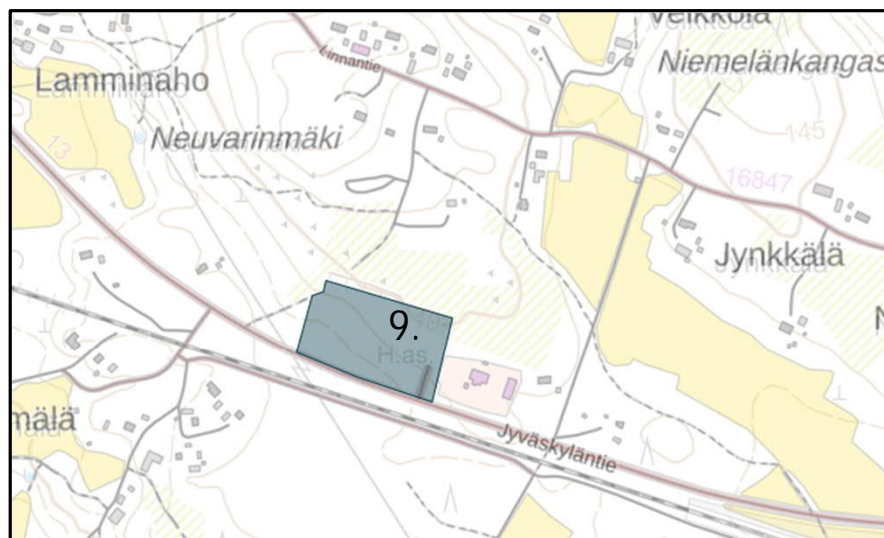
3. TONTTISTRATEGIA

3.3. Myynnissä olevat tontit ja rakennuspaikat

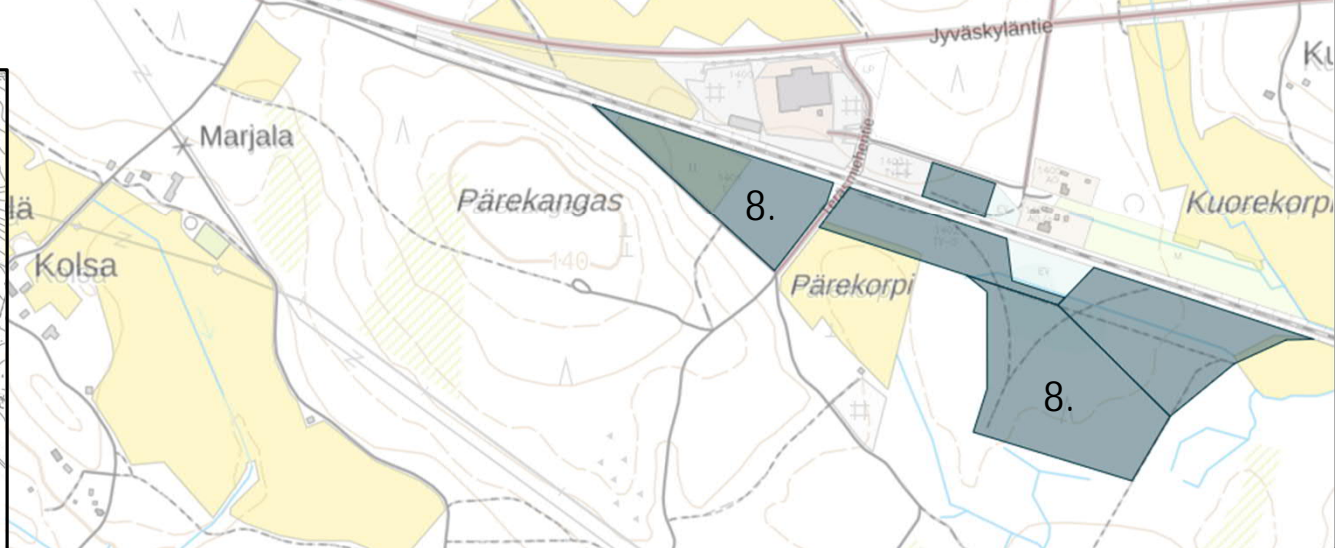
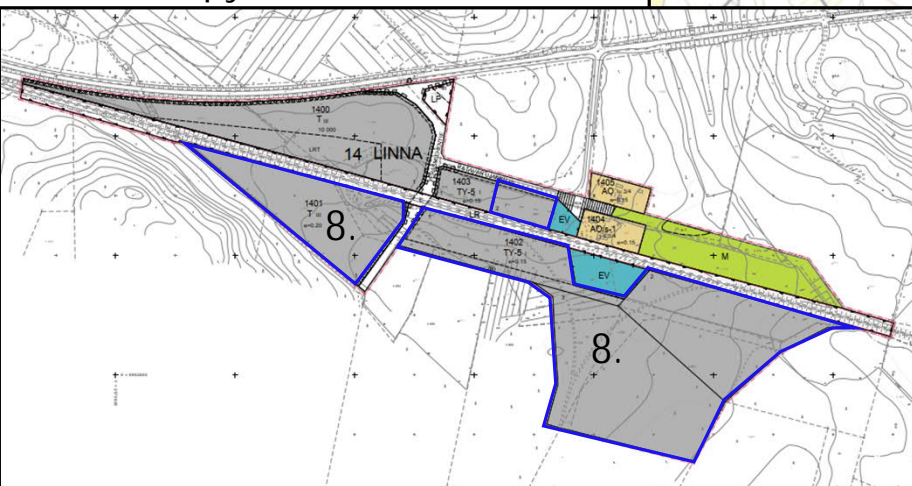
Teollisuustontitusta ja jo kaavoitettuja teollisuustontteja koskevat tavoitteet

8. Linnan pysäkin teollisuustontit; osalla tonteista esirakennusta, osa toimii metsätalousmaana. Kaikki tontit eivät ole heti luovutusvalmiita.

9. Linnan Yritysalueen rakennuspaikat; tontit esirakennettu myyntikuntoon.

Linnan pysäkin asemakaava

Hyvä syntyy meistä.

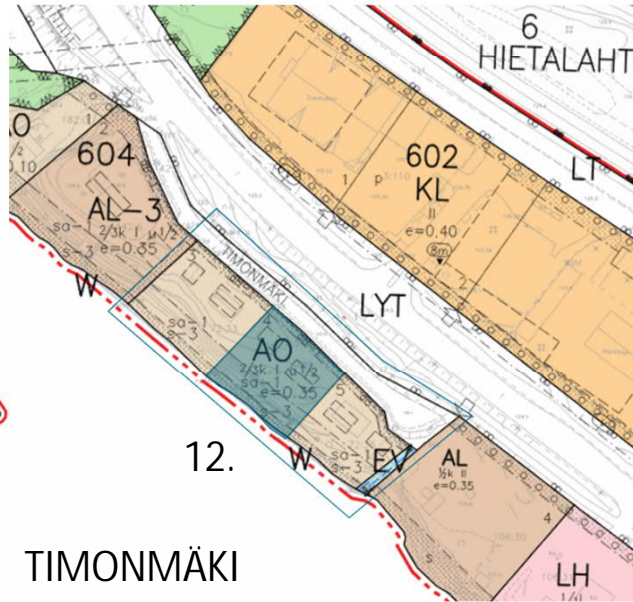
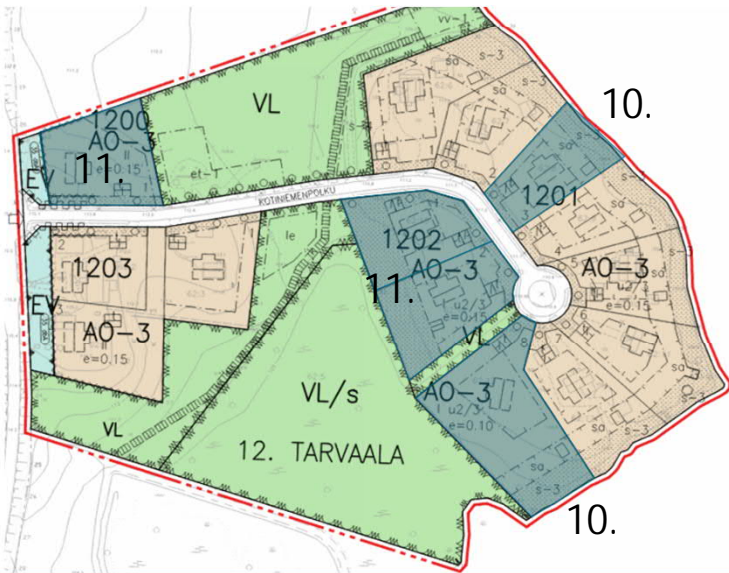
3. TONTTISTRATEGIA

3.3. Myynnissä olevat tontit ja rakennuspaikat

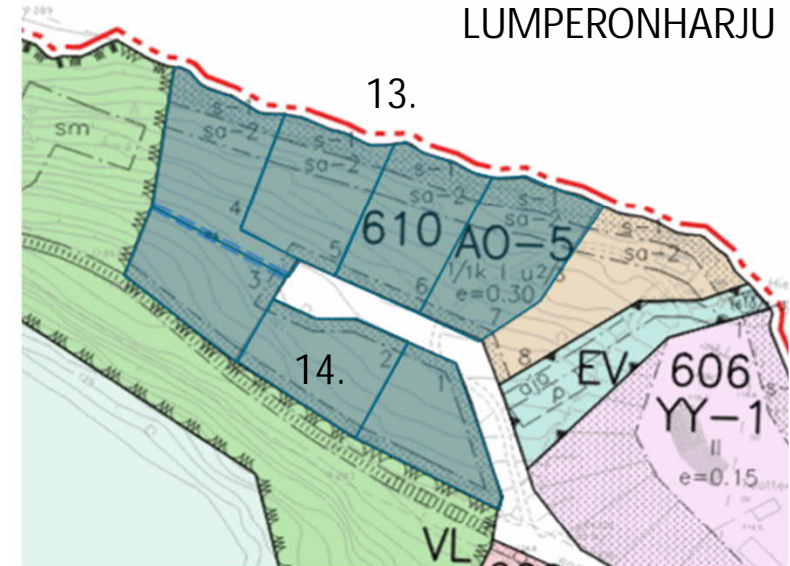
Asemakaavalla muodostettavien ranta-asuintonttien tavoitteet

- 10. Kotiniemen omarantaiset AO-tontit (2 kpl); myynnissä toistaiseksi alennettuun hintaan -20 %
- 11. Kotiniemen kuivan maan tontit (3 kpl); myynnissä toistaiseksi alennettuun hintaan - 50 %
- 12. Timonmäen AO-tontti; tontti raivattu helpommin rakennettavaan kuntoon ja vanhat perustukset purettu
- 13. Uusi Lumperonharjun asuinalue; 4 AO-tonttia rannalla
- 14. Lumperonharjun 3 kuivan maan AO-tonttia

KOTINIEMI

LUMPERONHARJU

Myytävät tontit ja rakennuspaikat

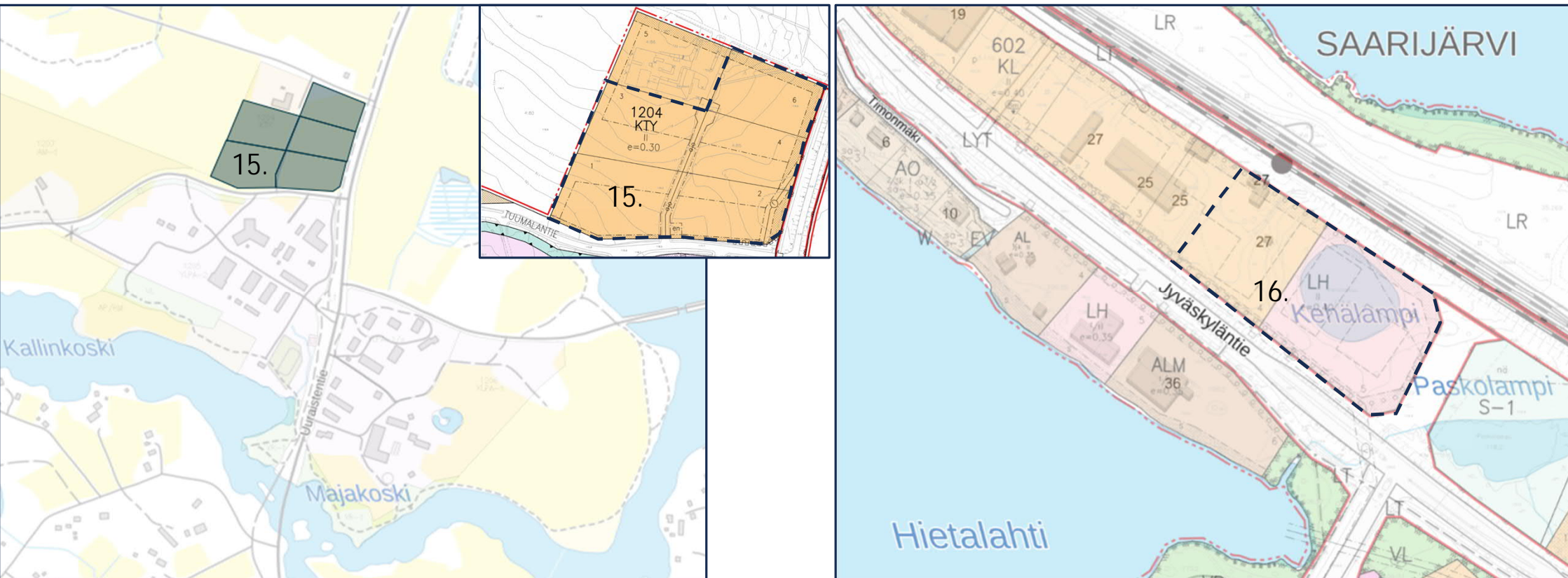
<https://saarijarvi.fi/asuminen-ja-ymparisto/tontit-ja-asunnot/vapaat-asuin-ja-yritystontit/>

Hyvä syntyy meistä.

3. TONTTISTRATEGIA

3.3. Myynnissä olevat tontit ja rakennuspaikat

Kauppa- ja liikerakentamisen tontteja koskevat tavoitteet

15. Tarvaalan KTY-tontit; myyntivalmiina, kunnallistekniikka on valmis, myös putkitettu hulevesiviemäri kunnostettu

16. Asemankannaksen Kehälammen ympäristö; asemarakennusten purku valmistuu joulukuussa 2025. Kulkuyhteyden suunnittelu Kehälammen tonttialueille (osa KL- tonttia ja LH-tontti) aloitetaan 2026.

nykyinen tila.

3. TONTTISTRATEGIA

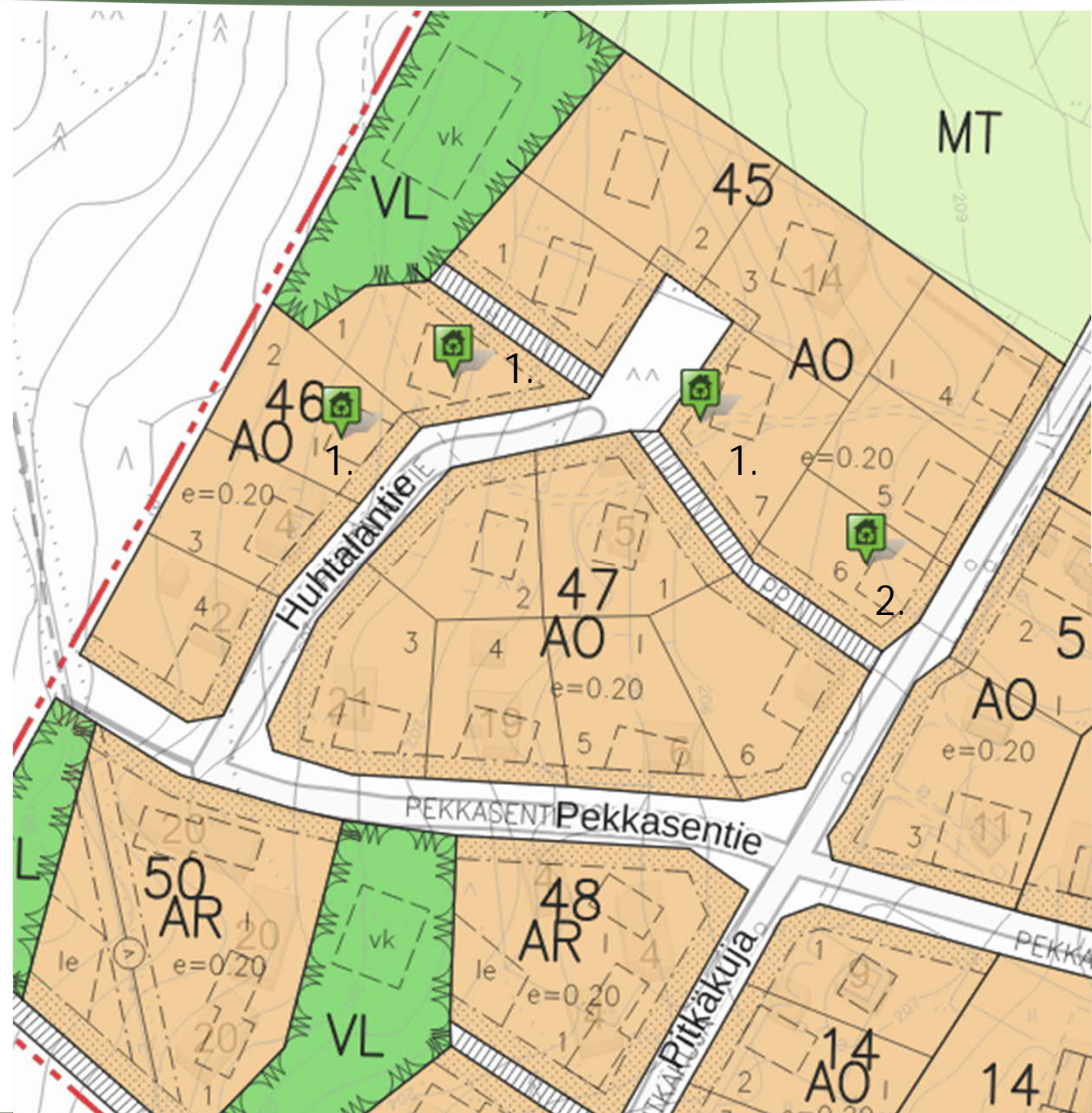
3.3. Myynnissä olevat tontit ja rakennuspaikat

Pyлккнmьmьn tontit ja kaupungin maanomistus

1. Huhtalanien 3 AO-tonttia

2. Pitkьkujan 1 AO-tontti

Kohteet 1 ja 2: Myymattomia tontteja hoidetaan puistometsinь

Hyvь syntyy meistь.

Myytьvьt tontit ja rakennuspaikat

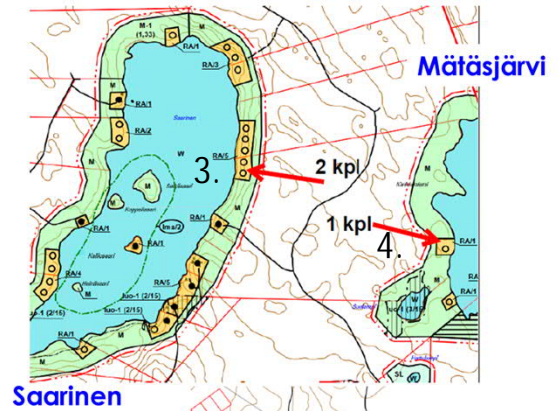
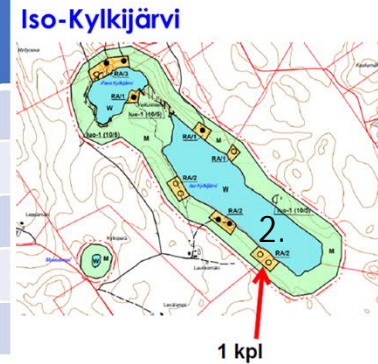
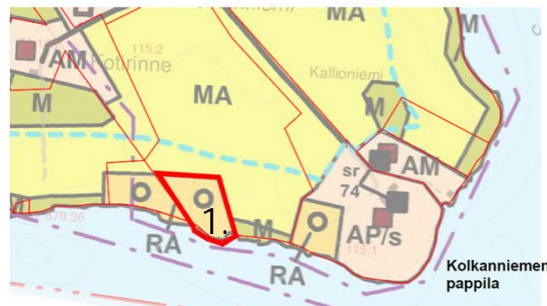
<https://saarijarvi.fi/asuminen-ja-ymparisto/tontit-ja-asunnot/vapaat-asuin-ja-yritystontit/>

3. TONTTISTRATEGIA

3.3. Myynnissä olevat tontit ja rakennuspaikat

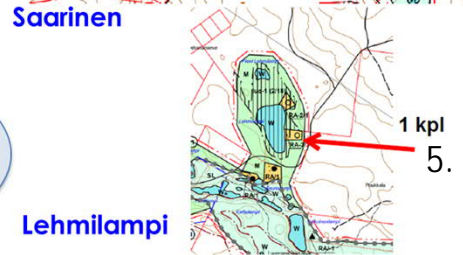
Asemakaava-alueen ulkopuolisten loma-asumisen rakennuspaikkojen tavoitteet

1. Kolkkanlahden RA-rantarakennuspaikka lohkottu ja tieoikeus järjestetty
2. Iso-Kylkijärven RA-rantarakennuspaikka, myydään mahdollisesti metsäpalstan yhteydessä
3. Saarisen 2 RA –rantarakennuspaikkaa, tieneuvottelu naapurikiinteistön omistajan kanssa
4. Mätäsjärven 1 RA –rantarakennuspaikka, myydään mahdollisesti metsäpalstan yhteydessä
5. Lehmilammen 1 RA –rantarakennuspaikka, myydään mahdollisesti metsäpalstan yhteydessä

Saarinen

Kuusi RA-tonttia
Pienvesistöjen
rantaosayleiskaava-
alueella

Lehmilampi

Kohteet eivät ole vielä avoimesti myynnissä (myynti edellyttää esim. tieyhteysvalmisteluja)

Hyvä syntyy meistä.

SAARIJÄRVEN KAUPUNGIN MAAPOLIITTINEN OHJELMA

4. TAVOITTEET

(Osin tavoitteet ja keinot ovat erillisliitteissä)

Hyvä syntyy meistä.

4. TAVOITTEET

4.1. Kaupungin
valtuustostrategiasta ote
Saarijärven kaupungin
valtuustostrategia on
hyväksytty vuosille 2023 -
2027.

Uudistuva ja elinvoimainen Saarijärvi - Palveluiden ja biotalouden kasvukeskus

Tunnettu
laadukkaista
kasvatus-,
koulutus-,
kulttuuri- ja
liikuntapalveluistaan

Haluttu asuin-
paikka ja
muuttovoitto-
kaupunki, joka
on viihtyisä ja
elinvoimainen.

Kehittää
monipuolisesti
yritystoimintaa
ja teollisuutta.

Arvostettu
kestävän
biotalouden
osaamis- ja
yrityskeskittymä.

Aktiivinen
työllisyystoimija, joka
tavoittelee
korkeaa
työllisyys-
astetta.

Kehittyvä
alueellinen
kaupan ja
palveluiden
keskus.

Kaupungissa
on vahva ja
uudistuva
maa- ja
metsätalous-
sektori

Avoimuus · Oikeudenmukaisuus · Yhteisöllisyys

 Saarijärvi

4. TAVOITTEET

4.1. Kaupungin valtuustostrategiasta ote

Saarijärven kaupungin valtuustostrategia on hyväksytty vuosille 2023 - 2027. Valtuustostrategiassa on esitetty maapolitiikkaan liittyviä tavoitteita seuraavasti:

Toimintaympäristössä tapahtuvien muutosten huomioiminen:

- Uudet energiapolitiittiset ratkaisut edistävät kaupungin vihreää siirtymää ja vahvistavat kaupungin taloutta

Laadukkaat liikunta- ja kulttuuripalvelut:

- Monipuolisten harrastusmahdollisuuksien ylläpitäminen yhteistyössä seurojen ja yhdistysten kanssa.
- Nuorten liikuntapalveluiden säilyttäminen vähintään nykyisellä tasolla ja nuorten liikkumisen edistäminen.

Paikkakunnan veto- ja pitovoiman lisääminen:

- Houkuttelevien asuinmahdollisuuksien edistäminen: onnistunut kaavoitus.
- Vetovoimaiset ranta-alueet asumiselle.
- Selvitys perhepuistosta

Viihtyisä kaupunki:

- Viheraluesuunnitelma.
- Toimijoiden houkutteleminen keskustaan (asukkaat, yritykset ym.)
- Villenkulman valmiiksi saattaminen

Elinvoimaiset kylät:

- Tonttien saaminen myyntiin kylillä
- Yritysten sijoittumisen / kasvun tukeminen:
- Yritysten sijoittumista ja paikkakuntaan sitoutumista edistävät ratkaisut kaupunkikonsernin palveluissa.
 - Maankäytön suunnittelu ja riittävä tonttivaranto.
 - Tarvetta vastaavan infran rakentaminen.
 - Kaupungin kiinteistöyhtiö tukee yritysten sijoittumista ja kasvua kiinteistökumppanina.
 - Tontit ovat myyntikunnossa ml. vanhojen tonttien myyntikuntoon laittaminen.
- Tiivis yhteistyö biotalouskampuksen kanssa ja uudet työpaikat:
- Tuetaan biotalouskampuksen rakentamista (biotalouskampuksen masterplan, business park).
 - Aktiivinen tuki biotalousalan yritysten perustamiseen.

Kehittyvä alueellisen kaupan ja palveluiden keskus:

- Maankäyttöstrategia ja maapoliittinen ohjelma laaditaan

Kehittyvä yritys yhteistyö:

- Selvitys Kolkanlahden teollisuusalueen keskittämisestä saha- ja puuteollisuudelle
- Uudistuva maa- ja metsätaloussektori:
- Metsätaloussuunnitelman päivittäminen

Hyvä syntyy meistä.

4. TAVOITTEET

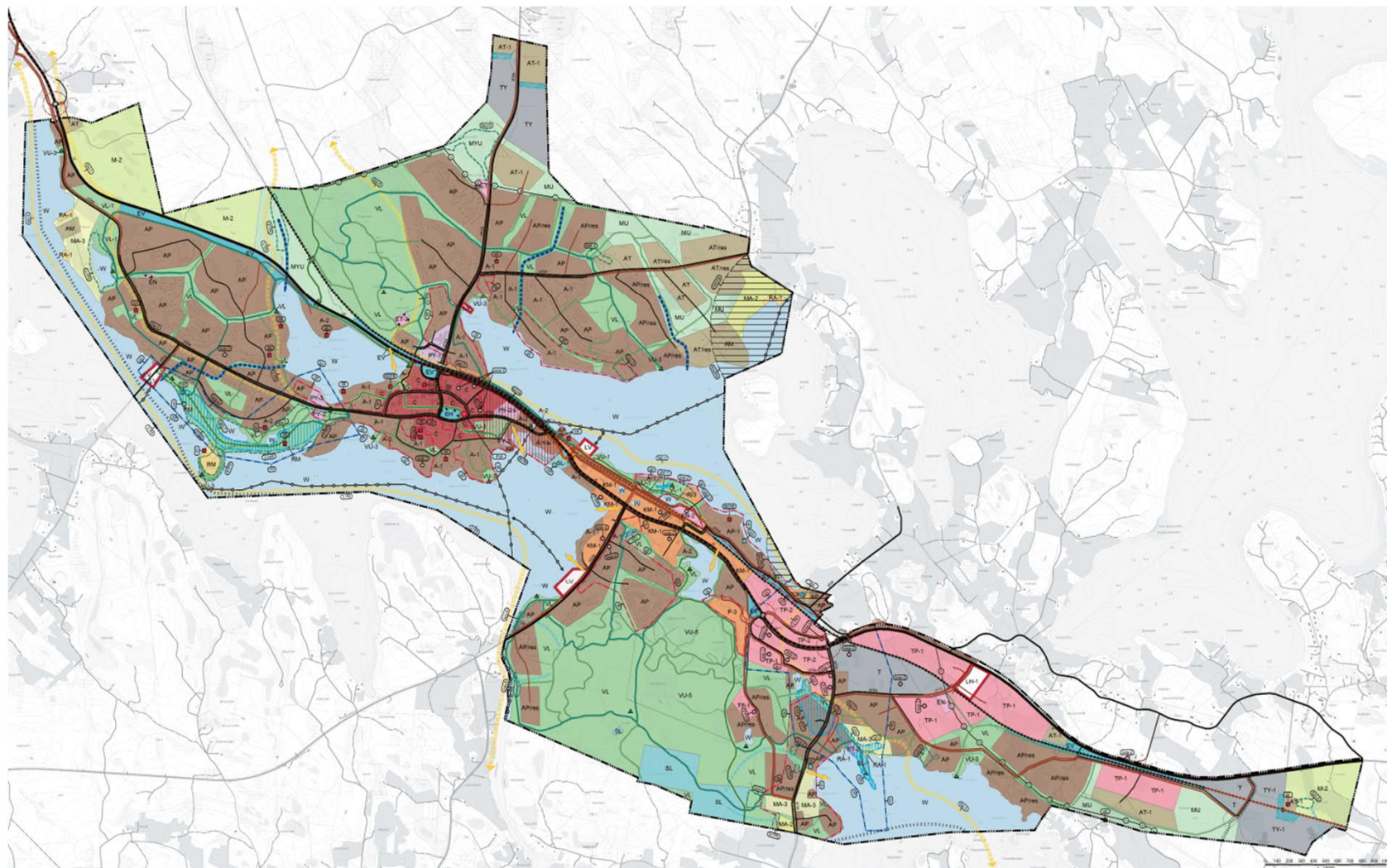
4.2. Kaupungin keskustaajaman kehittämistavoitteet

Saarijärven kaupungin keskustan yleiskaava ohjaa asemakaavoitusta.

Keskustan yleiskaava on tullut voimaan 28.5.2015. Yleiskaavan laadinnan yhteydessä ohjausryhmä asetti strategisia tavoitteita, joita maapoliittisessa ohjelmassa voidaan päivittää.

Linkkiosoite kaupungin karttapalveluun:
<https://pks-kartta.sitowise.com/>

Voimassa oleva yleiskaava

Hyvä syntyy meistä.

4. TAVOITTEET

4.2. Kaupungin keskustaajaman kehittämistavoitteet

Yleiskaavan laadinnan yhteydessä tarkasteltiin keskustan toiminnallista rakennetta.

Teemakarttaa on päivitetty v. 2025 (toteutunut toiminnallinen rakenne).

Hyvä syntyy meistä.

4. TAVOITTEET

Kaupungin keskusta-alueen lainvoimainen asemakaava

Voimassa oleva asemakaava
kaupungin keskustan alueella.
Asemakaavan muutoksissa yleiskaava
on ohjeena.

Linkkiosoite kaupungin karttapalveluun:
<https://pks-kartta.sitowise.com/>

Saarijärven asemakaava on myös verkko-
osoitteessa: <https://kartat.sweco.fi/saarijarvi/>

Hyvä syntyy meistä.

4. TAVOITTEET

4.2. Kaupungin keskustaajaman kehittämistavoitteet

Keskustan kehittämisen strategiset tavoitteet

Keskustan asuntomäärä ja -vaihtoehdot kasvavat, uudisrakentamista mahdollistetaan keskusta-alueella

Erityiskauppa menestyy erityisesti katutasossa

Ydinkeskustaan monipuoliset palvelut

Kutsuvat sisääntuloristeysalueet

Hyvinvointialueen palvelut ovat helposti saavutettavissa

Kaunis keskustavalaistus, toimiva info ja opastus

Keskustan yleisilmeen parantaminen (istutukset, penkit jne.), yhtenäisen ilmeen kehittäminen (tyyli).

Torialue toimii kaupunkilaisten kohtaamispaikkana

Pikku-Pentinniemeä kehitetään keskustan rantavirkistysalueena.

Keskustan palveluihin tukeutuvan rantarakentamisen tehostamisen mahdollisuuksia tarkastellaan aina asemakaavojen laatimisen ja asemakaavamuutosten yhteydessä.

Hyvä syntyy meistä.

4. TAVOITTEET

4.2.1 Asemankannaksen kehittämistavoitteet

Yleiskaavan laadinnan yhteydessä tarkasteltiin toteutunutta toiminnallista rakennetta myös Asemankannaksen alueella. Teemakarttaa on päivitetty v. 2025

Hyvä syntyy meistä.

4. TAVOITTEET

4.2.1. Asemankannaksen kehittämistavoitteet

Toiminnallisen rakenteen teemat	Tavoite
Asemankannas asuinalueena	Asuinalueet ovat pääosin jo toteutuneet asemakaavoituksella Asemankannaksen alueella
Asemankannaksen kaupan ja liiketoiminnan tavoitteet	Hietalahden ympäristöä, Kehälammen ympäristöä, Myllymäentien risteysaluetta, radan ja valtatie välistä aluetta kehitetään kaupan ja liiketoiminnan alueena.
Asemankannaksen pohjoisrannan kehittämistavoitteet (Lumperoharjun asuinalueelta Asemantien rivitalokortteliin) sekä rautatien varren kehittäminen puunlastauksen osalta	Asemankannaksen pohjoisrannalla on virkistyskäytön ja puunlastaus- ja haketusalueiden kehittämistarve (selkeät toiminta-alueet). Yksityiskohtaiset tavoitteet edellyttävät vielä lisäselvityksiä (selvitysalueita).
Liikenneverkolliset tavoitteet	Turvallinen kevytliikenneyhteys radan pohjoispuolelle (tasoristeyksen kehittäminen).
Liikenneyhteydelliset kehittämistavoitteet	Kevytväyläyhteyttä kehitetään Asemantien valtatie alikululta Kehälammen alueelle saakka. Kehälammen liikerakennustonteille ajoyhteyttä kehitetään. Tikkakujan – Kukonhiekantien varren kevytväylän suunnittelua edistetään (laadinnassa v. 2025).
Viheralueverkosto Asemankannaksella	Asemankannaksen ranta-alueita ja lampien ympäristöä kehitetään osana viheralueverkostoa.

Viher- ja virkistysalueita koskevat tavoitteet ovat erillisissä dioissa tai liiteaineistossa

Hyvä syntyy meistä.

4. TAVOITTEET

4.3. Saarijärven keskustan viher- ja virkistysalueiden kehittämistavoitteet

Saarijärven kaupunginvaltuusto on hyväksynyt 26.5.2025 (§ 30) Saarijärven kaupungin viheralueiden kunnossapitoluokituksen sekä ylläpitosuunnitelman vuosille 2025-2030. Suunnitelma sisältää viheralueiden luokituksen.

Viheralueita koskeva kunnossapitoluokitus ja ylläpitosuunnitelma on MAPO:n liitteenä nro 6.

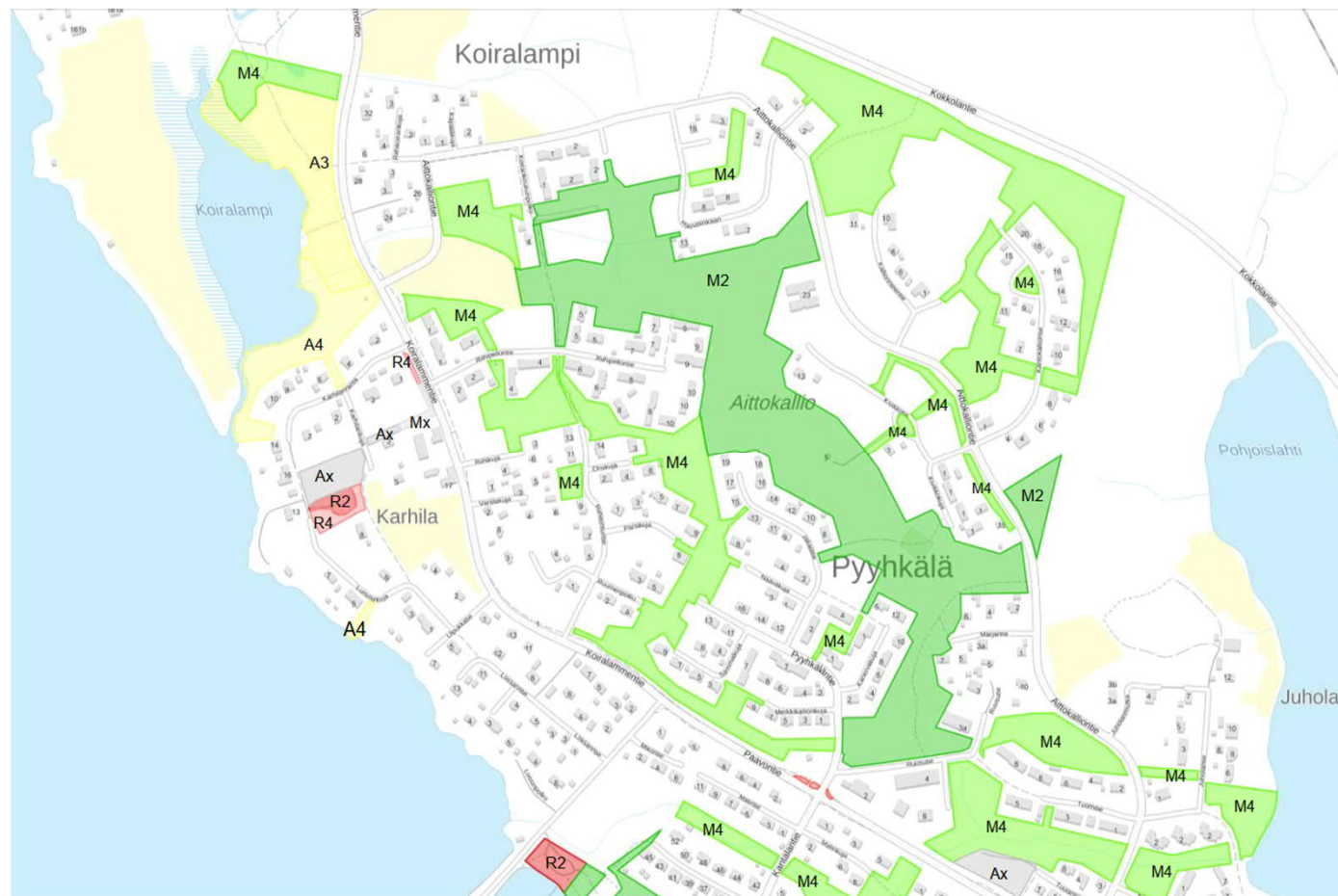
Kirjainkoodien selitteet:

- Toimintaviheralue R2
- Käyttöviheralue sekä liikennealuevihreät R3
- Suoja- ja vaihettumisviheralue R4
- Käyttöniitty A2
- Maisemaniitty A3
- Avoin alue A4
- Lähimetsä M2
- Ulkoilu- ja virkistysmetsä M3
- Suojametsä M4
- Talousmetsä M5

Maankäytön muutosalueet:

- Avoin ympäristö Ax
- metsäinen ympäristö Mx
- Suojelualue S

Ote suunnitelman viheralueluokituksesta

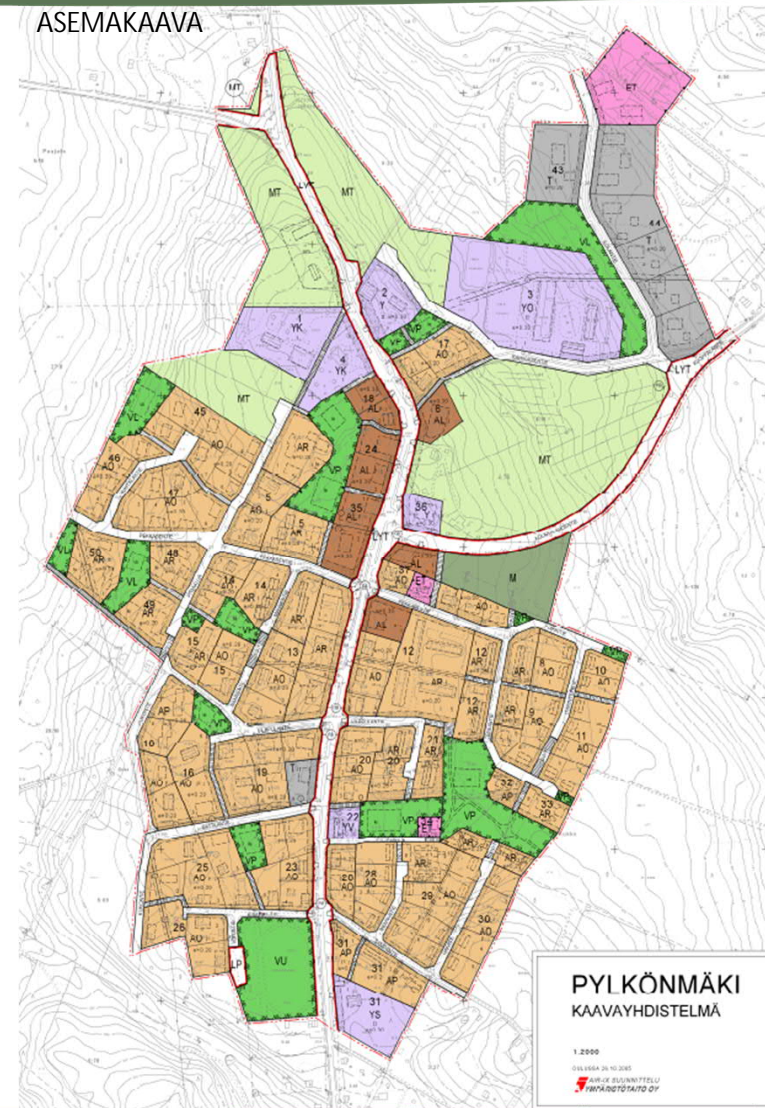
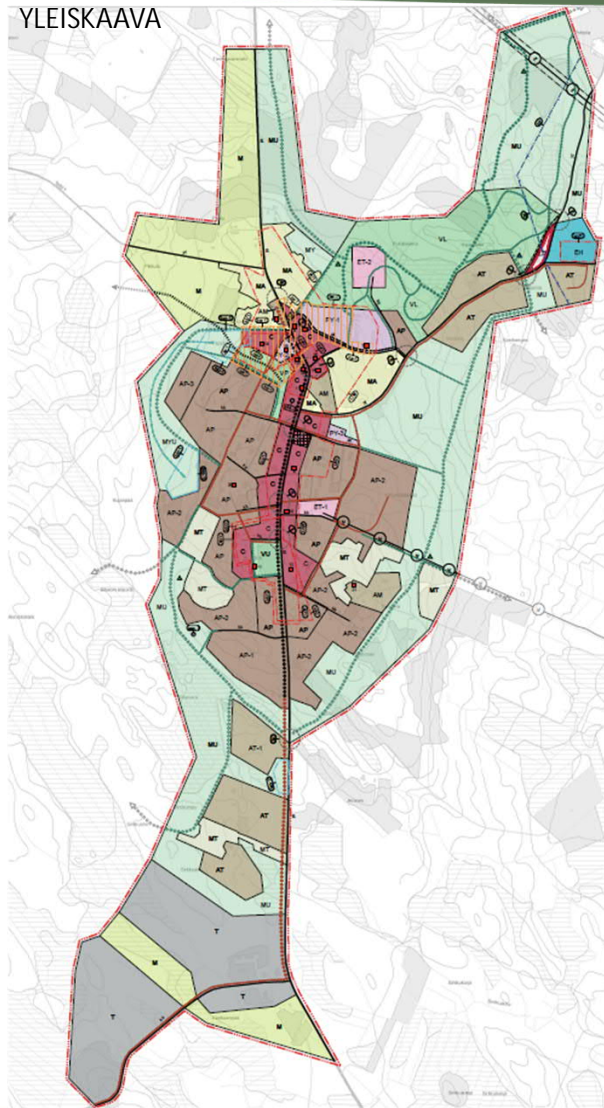
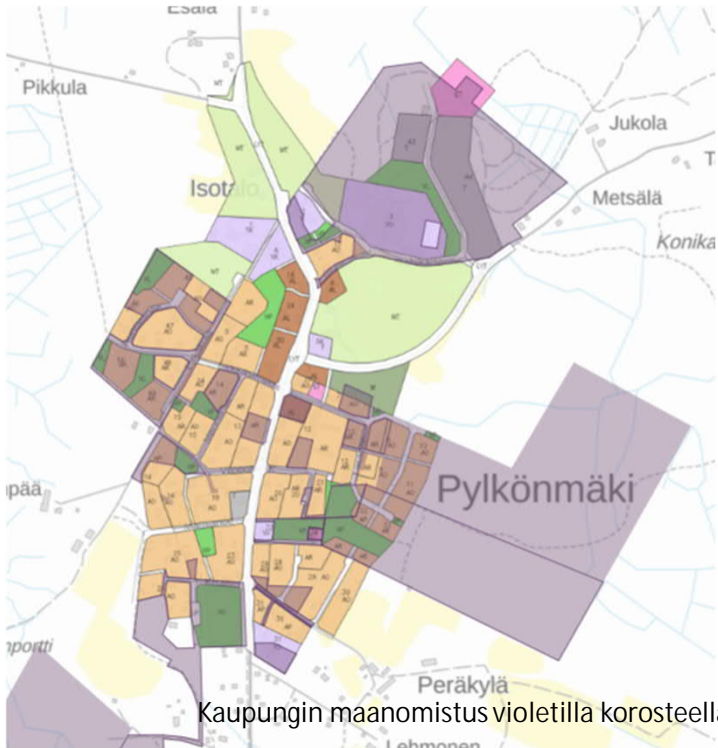

Hyvä syntyy meistä.

4. TAVOITTEET

4.4. Pylkönmäen taajama-alueen kehittämistavoitteet

Pylkönmäen taajama-alueella on voimassa asemakaava (muista Saarijärven kylistä poiketen), minkä takia kehittämistavoitteita on tarpeen kirjata muita kyllä yksityiskohtaisemmin.

Linkkiosoite kaupungin karttapalveluun:
<https://pks-kartta.sitowise.com/>

Hyvä syntyy meistä.

4. TAVOITTEET

4.4. Pylkönmäen taajama-alueen kehittämistavoitteet

Saarijärven kaupungin keskustan yleiskaava ohjaa ydinkeskustan asemakaavoitusta. Keskustan yleiskaava on tullut voimaan 24.1.2013. Yleiskaavan laadinnan yhteydessä ohjausryhmä asetti strategisia tavoitteita, joita tässä maapoliittisessa ohjelmassa päivitetään.

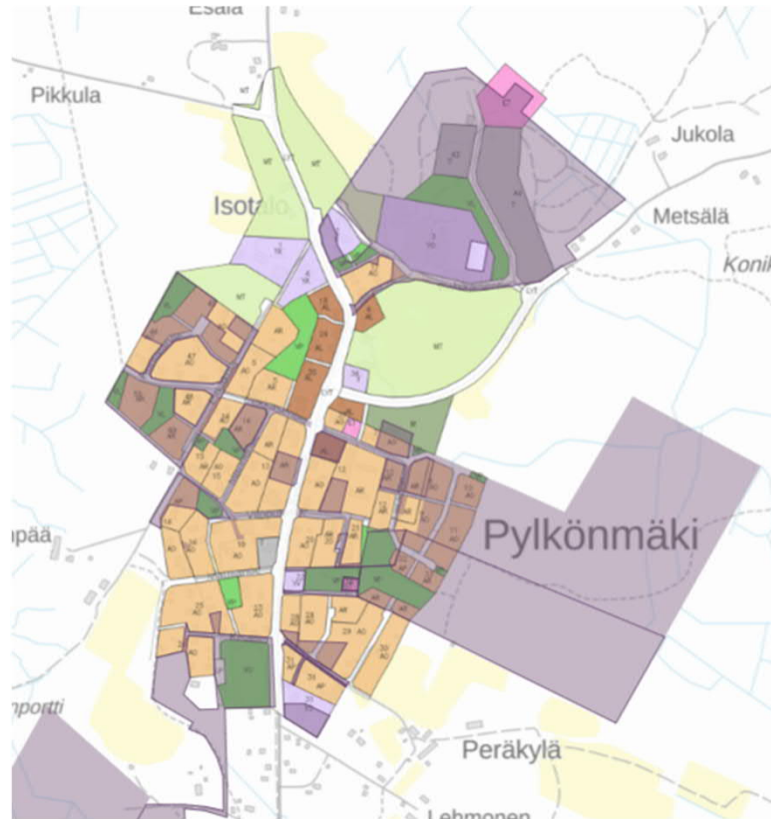
Pylkönmäen kylätaajaman kehittämisen tavoitteet asemakaava-alueella

Asemakaavan päivitys- ja kumoamistarve (asemakaava on osin toteutumaton), kaavahankkeen aikataulu on toistaiseksi avoin.

Pylkönmäen Mätäsuo teollisuusalue: rakennuspaikkatarkastelun kautta alueen luovuttaminen yrityksille

Asemakaavan päivityksellä tuetaan taajama-alueen elinvoimaisuutta (joustavammat korttelien / tonttien käyttötarkoitukset keskusraitin varrella)

Viheralueita koskeva kunnossapitoluokitus ja ylläpitosuunnitelma on MAPO:n liitteenä nro 6.

Kaupungin maanomistus violetilla korosteella

Karttaote:
paikkatietoikkuna.fi

Hyvä syntyy meistä.

4.5 Rantarakentamista koskevat tavoitteet asemakaava-alueiden ulkopuolella (haja-asutus)

Vesistöalueet, kaava-alueet	Tavoite
Kaikki vesistö­rannat: rakennusjärjestyksen uudistaminen vaikuttaa koko kaupungin alueella rantarakennusyksiköiden toteuttamiseen.	Rantarakentamista koskevat ohjaustavoitteet tarkastellaan rakennusjärjestyksen laadinnan yhteydessä.
Pyhäjärven rantaosayleiskaava	Kaavamerkintöjä päivitetään ajantasaisiksi (laadinnassa).
Saarijärven reitin rantaosayleiskaava-alue (myös entisen Pylkönmäen kunnan puoleinen osuus)	Saarijärven reitin rantaosayleiskaavojen muutos- ja päivityksen kaavaluonnosaineisto on valmistelussa.
Kyläyleiskaavat (5 kyläyleiskaavaa)	Kaavamerkintöjä päivitetään ajantasaisiksi (laadinnassa)
Kyläyleiskaavojen kylätaajamien ranta-alueet tarkastellaan uudestaan mm. rantamitoituksen osalta. Tarkastelussa huomioidaan myös Ranta-Hännilä uutena alueena.	Kylärantojen rantarakentamisen tehostamisen mahdollisuuksien tarkastelut kyläyleiskaavamuutoksilla (huomioitu kaavoitusohjelmassa).
Saarijärven Pienvesistöjen rantaosayleiskaava	Ei uusia tavoitteita (uudehko kaava). Pienialaisia muutoksia on laadinnassa; muutostarpeet ovat lähinnä teknisuonteisia.
Pylkönmäen Itäisten ja läntisten vesistöjen rantaosayleiskaava	Kaavamerkintöjä päivitetään ajantasaisiksi (laadinnassa)
Ranta-­asemakaavat (maanomistajien ranta-­asemakaavat)	Maanomistajilla on oikeus käynnistää ranta-­asemakaavan muutos ja –laajennus tai kumoaminen. Kustannusvastuu työstä on maanomistajilla. Ranta-­asemakaavan hyväksymisen toimivalta on kaupunginvaltuustolla (kaupunginhallitus asettaa ehdotuksen nähtäville). Vanhoja ranta-­asemakaavoja on muutettu vektorimuotoon KATTI-hankkeessa, jotta tietomallikaavoitukseen siirtyminen on mahdollista myös näiden kaavojen osalta.
Summassaaren yleiskaavoitus ja keskustan yleiskaavan muutos taajamarannoilla (asemakaava-alueen lähirannoilla).	Kaavahankkeen valmisteluvaiheen kuuleminen on tavoitteena toteuttaa vuoden 2026 aikana.

Viher- ja virkistysalueita koskevat tavoitteet ovat erillisissä dioissa tai liiteaineistossa

Hyvä syntyy meistä.

4. TAVOITTEET

4.6. Kaupungin maankäytön ilmastotavoitteet sekä tuuli-, aurinko-, vety-, pienydinvoimakaavoitusta koskevat tavoitteet

Päätavoite valtuustostrategiasta: "Uudet energiapoliittiset ratkaisut edistävät kaupungin vihreää siirtymää ja vahvistavat kaupungin taloutta."

Maankäytön ilmastotavoitteet

Maankäytön suunnittelussa huomioidaan Suomen kansallisen ilmastopoliittikan tavoitteet. Saarijärven kaupungin ilmastosuunnitelma 2025–2035 huomioidaan hankekohtaisesti.

Kaupungin ilmastosuunnitelma on luettavissa verkkosivuilta: [Saarijärven kaupungin ilmastosuunnitelma 2025-2035](#)

Tuulivoimayleiskaavoituksen tavoitteet

Tuulivoimayleiskaavoitukseen liittyen: valtuusto on hyväksynyt tuulivoimahankkeiden esiselvityksiä koskevat ohjeet.

Tuulivoimayleiskaavahankkeiden käynnistäminen ratkaistaan hankekohtaisesti hallintosäännön mukaisella toimivallalla.

Keski-Suomen liiton laatimassa maakuntakaavassa 2040 on osoitettu Keski-Suomen alueelle sijoittuvia tv-alueita, jotka ohjaavat kuntakaavoituksessa yli 9 voimalan tuulivoimapuistojen sijoittumista ja yleiskaavoitusta.

Aurinkovoimalakaavoituksen tavoitteet

Rakennusjärjestyksellä ohjataan rakennuksiin sijoittuvien aurinkopaneelien lupamenettelyjä

Tontti- tai rakennuspaikkakohtaiset, pihapiirin, maatalan tai teollisuus- tai liiketoimijan omaan käyttöön tarkoitetut maantasoon sijoitetut aurinkovoiman tuotantoalueet ratkaistaan tapauskohtaisesti lupamenettelyjen kautta, kun hanke ei vaikutuksiltaan edellytä kaavoitusta tai kaavamuutosta.

Aurinkovoimalakaavahankkeiden käynnistäminen ratkaistaan hankekohtaisesti hallintosäännön mukaisella toimivallalla.

Kaupunki seuraa sekä omaksuu aktiivisesti aurinkovoiman kehittämiseen liittyvää lainsäädäntöä

Kaupunki hyödyntää Keski-Suomen liiton laatimat Keski-Suomen energiahuoltoon liittyvät selvitysaineistot aurinkovoimaan liittyvissä kehityshankkeissa.

Vety- ja pienydinvoimakaavoituksen tavoitteet

Vety- ja pienydinvoimalakaavahankkeiden käynnistäminen ratkaistaan hankekohtaisesti hallintosäännön mukaisella toimivallalla.

Kaupunki seuraa sekä omaksuu aktiivisesti vety- ja pienydinvoiman kehittämiseen liittyvää lainsäädäntöä.

Hyvä syntyy meistä.

4. TAVOITTEET

4.7. Kylien kehittämistä koskevat maapoliittiset tavoitteet

Kylien yleis- ja asemakaavoituksen tavoitteet

Pyлкönmäen kylätaajama-alueen lisäksi muille kylille ei laadita kylätaajamien asemakaavoja asumistarpeisiin

Laadittuja kyläyleiskaavoja kehitetään edelleen rantarakentamisen osalta (kaavamuutos)

Kyläyleiskaavoja ei ole tarve laatia laajemmin (aiempien päätösten mukaisesti Ranta-Hännilän alueelle tulee laadittavaksi).

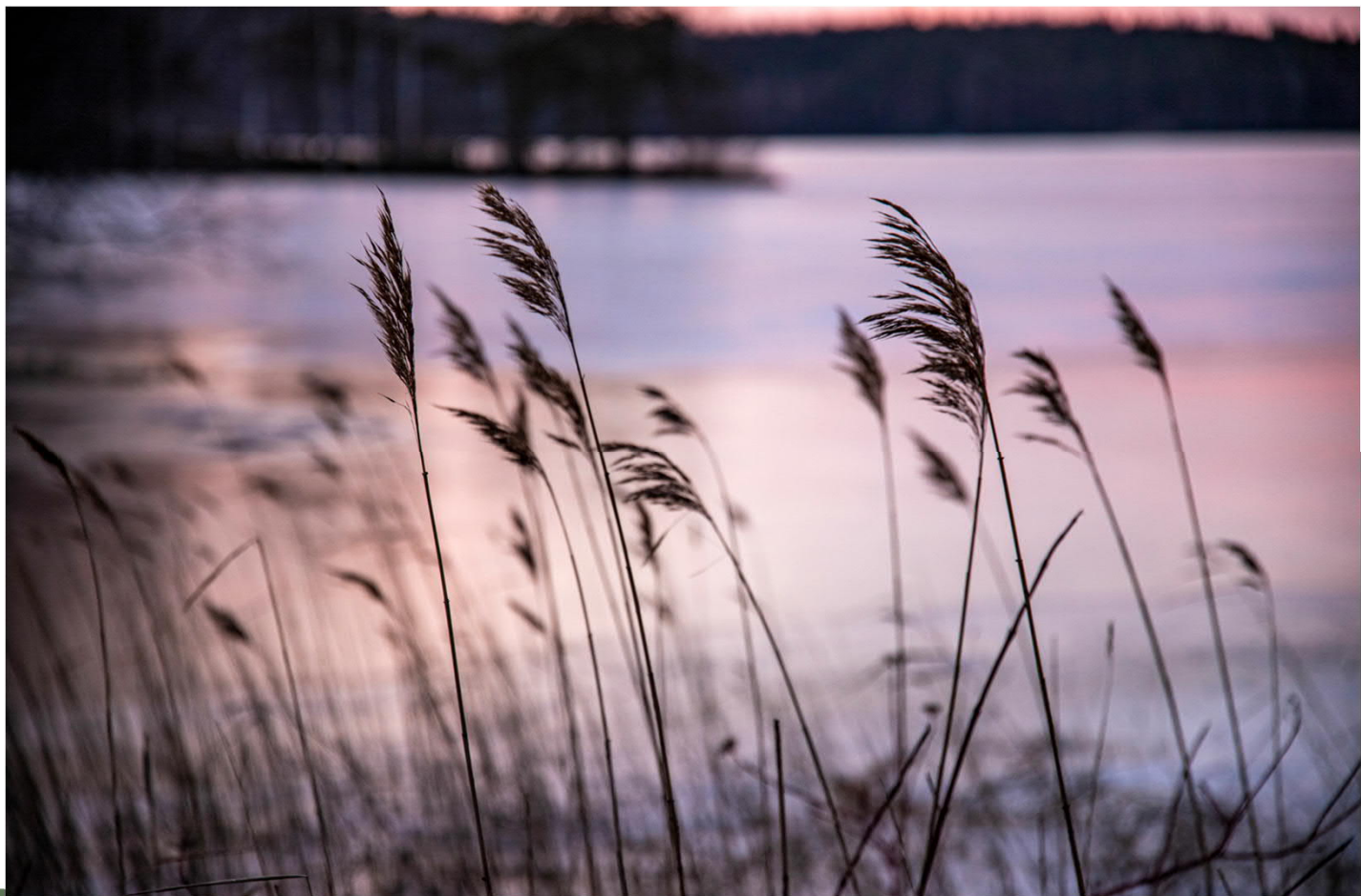
Muut tavoitteet

Haja-asutusalueet säilyvät asuttuina ja elävinä ja haja-alueasumista tuetaan yhtenä asumisen vaihtoehtona

Aktivoidaan kyliä, jotta rakennuspaikkoja saadaan myyntiin: asia otetaan kyläilloissa esille

Kyläyhdistyksiä tuetaan toiminta-avustuksilla

Kehitetään kaupungin neuvontapalveluja rakentajille

Hyvä syntyy meistä.

SAARIJÄRVEN KAUPUNGIN MAAPOLIITTINEN OHJELMA

5. MAAPOLITIIKAN KEINOJA TAVOITTEIDEN SAAVUTTAMISEKSI

(Osin tavoitteet ja keinot ovat erillisliitteissä)

Hyvä syntyy meistä.

5. KEINOT TAVOITTEIDEN SAAVUTTAMISEKSI

5.1. Maapolitiikan keinot

Raakamaan ja kaavoitetun maan hankinnan keinot	Asemakaava-alueen kasvusuunnat, maa-alueiden hankintatavoitteet	Maaomaisuuden hallinnan keinot	Asemakaavojen toteutumisen edistämisen keinot	Yleiskaavojen toteutumisen edistämisen keinot
<p>Vapaaehtoinen kiinteistökauppa on ensisijainen maa-alueiden hankintatapa. Tarvittaessa metsäalueita käytetään vaihtomaana.</p> <p>Talousarviovaraukset maanhankintaan arvioidaan vuosittain talousarviovalmistelun yhteydessä.</p>	<p>Kiinteistöluovutusilmoitusten tarkistuksen yhteydessä huomioidaan yhdyskuntarakenteen kehittämiseen liittyvät maa-aluekohteet.</p> <p>Talousarviovaraukset maanhankintaan tarkastellaan vuosittain talousarviovalmistelun yhteydessä.</p>	<p>Maaomaisuuden ja vuokratonttien hallinta ja vuokramaksujen periminen: Maaomaisuuden hallinnassa ja vuokrien perinnässä käytetään sähköistä paikkatietoaineistoa ja kaupungin omia vuokratohderekistereitä.</p> <p>Maaomaisuuden suhde kirjanpitoon: Kaupungin taseessa pidetään luetteloa kunnan varoista ja veloista.</p> <p>Maa- ja vesialueet, kaupungin omistamat rakennetut ja rakentamattomat tontit on kirjattu taseeseen kohteittain.</p> <p>Tilinpäätöksessä maa- ja vesialueiden tasearvo määräytyy hankinta-arvon ja mahdollisten arvonn muutosten (esimerkiksi myyntien) perusteella.</p>	<p>Korotettu kiinteistövero on kaupungilla käytössä asemakaava-alueen rakentamattomilla tonteilla. Valtuusto hyväksyy korotetun kiinteistöveroprosentin vuosittain.</p>	<p>Rakentajille kohdistetun neuvonnan kehittäminen (mm. lakiuudistukset). Rakentamislaki muuttaa rakennuslupien hakemisen velvoitteita.</p>
<p>Etuosto-oikeuden käyttäminen on mahdollista vain Etuostolain mukaisiin käyttötarkoituksiin. Tarkastelu tehdään tapauskohtaisesti kiinteistöluovutusilmoitusten saapumisten yhteydessä.</p>	<p>Metsäalueiden hankinnassa noudatetaan metsästrategian mukaisia tavoitteita (metsästrategia on valmistelussa).</p>	<p>Yleisten alueiden (kadut, puistot, liikennealueet, satamat) hallinta ja luovutus: Yleisiä alueita (puistot, tori, kadut, satamat) käytetään asemakaavan mukaisiin tarkoituksiin ja niiden hoidosta vastaa pääasiassa kunnallistekniikkapalvelut. Mikäli yleistä aluetta luovutetaan pois esim. yksityisen tahon omistukseen, luovutus ei saa heikentää laajemman yleisen alueen käytön mahdollisuuksia (esim. virkistysalueet, uimarannat), mikäli yleiselle käytölle on tarvetta ja painetta. Yleisen alueen luovutuksessa tulee kiinnittää erityistä huomioita maanomistajien tasapuoliseen kohteluun. Mikäli toteutunut yleinen käyttö on vaarassa heikentyä, tulee edetä kaavamuutostyön kautta.</p>	<p>Vanhentuneiden asemakaava-alueiden kumoaminen tai muuttaminen hoidetaan kiireisenä, mikäli rakentamis- tai kehittämishanke sitä edellyttää.</p> <p>Asemakaavojen ajantasaisuuden arviointi tulee huomioidavaksi 13 v. välein.</p>	<p>Yksityisten rakennuspaikkojen välitys ja markkinointiyhteistyö: Kaupungin verkkosivuille voidaan laittaa esim. kyläyhdistysten yhteystietoja rakennuspaikkojen myynnin edistämiseksi. Kaupunki ei voi kuitenkaan toimia kiinteistövälittäjänä ja kaupungin toimintaa ohjaa maanomistajien tasapuolinen kohtelu.</p>
<p>Lunastamista käytetään ensisijaisesti asemakaava-alueilla yleisten alueiden (ja tarvittaessa katualueiden) sekä kunnan tarpeisiin tarkoitettujen alueiden osalta tarvittaessa.</p> <p>Lunastuslupaan perustuva maan lunastaminen (AKL 99 §), joka tapahtuu asianomaisen ministeriön myöntämänä, on mahdollinen mutta edellyttää vahvoja perusteita.</p>	<p>Paikkatietovarantoa ylläpidetään eli asemakaavan pohjakarttaa ja tarvittavia teemakartta-aineistoja, jotta ajantasainen tieto on saatavilla päätösten tekemiseen.</p>	<p>Tonttivarannon kehittämisen linjauksia on huomioitu tonttistrategiassa. Kaupunki kehittää tontti- ja rakennuspaikkavarantoa kaavoituksen sekä tonttien rakennettavuuden parantamisen keinoin tulevaisuuden tarpeet ja palvelutarjonnan muutokset huomioiden.</p>	<p>Kaavoituksessa avustetaan vanhentuneiden ranta-asemakaavojen muutosten tai kumoamistöiden kaavakonsulttien kilpailutusaineistojen laadinnassa maanomistajan näin toivoessa.</p>	<p>Kaava-aineistot ovat hyvin saatavissa karttapalveluissa rakennusoikeuksien tarkistamiseksi.</p>
<p>Rakentamiskehotetta voidaan käyttää mikäli kova tonttikysyntä edellyttää rakentamiskehotteen käyttöä. Mikäli tonttia ei rakenneta kehotuksesta huolimatta, harkitaan rakennuspaikan lunastamista kunnalle (AKL 97 §), jos se on kaavan toteutumisen, palveluiden tarjoamisen ja muun hankkeen kannalta välttämätöntä.</p>			<p>Rakennuskielto asetetaan tarvittaessa asemakaavoitettaville alueelle kaavoituksen ajaksi.</p>	<p>Valtuusto on hyväksynyt ohjeet tuulivoimahankkeiden esiselvitysten laadintaan (hankekehittäjille) mm. kaavoitusaloitteen sisällön laadun varmistamiseksi.</p>
			<p>Rakentamiskehotetta voidaan käyttää mikäli kova tonttikysyntä edellyttää rakentamiskehotteen käyttöä. Mikäli tonttia ei rakenneta kehotuksesta huolimatta, harkitaan rakennuspaikan lunastamista kunnalle (AKL 97 §), jos se on kaavan toteutumisen, palveluiden tarjoamisen ja muun hankkeen kannalta välttämätöntä.</p>	<p>Rakennuskielto asetetaan tarvittaessa yleiskaavoitettavalle alueelle kaavoituksen ajaksi.</p>
			<p>Rakentamisvelvoitetta ja rakentamattoman rakennuspaikan edelleen luovuttamista koskevat periaatteet määritetään kootusti liitteessä 6 (valmistelussa).</p>	
			<p>Kaavoitetun alueen ostaminen kaupungille ja jatkojalostaminen tarvittaessa mahdollista.</p>	

5. KEINOT TAVOITTEIDEN SAAVUTTAMISEKSI

5.1. Maapolitiikan keinot

Kaavoitussopimukset, kehittämiskorvaukset, kehittämisalueet jne.	Kyläalueet ja hajarakentamisen ohjaaminen	Kaavoituksen ja maapolitiikan yhteensovittaminen	Seudullisen maankäytön yhteistyön keinot
<p>Kaavoituksen käynnistämissopimukset ja maankäyttö sopimukset laaditaan erillisen ohjeen mukaisesti (MAPO liite nro 1).</p> <p>Maankäyttö sopimuksissa käytettävät arvonmäärityksen perusteet sekä arvonnousun leikkaamisen periaatteet (valmistellaan valtuuston hyväksyttäväksi).</p> <p>Kehittämiskorvauksen (menettelyn) käyttäminen on yksi mahdollinen maapolitiikan keino. Kehittämiskorvauksen lakisäännöksiä sovelletaan tarvittavin osin maankäyttö sopimusneuvotteluissa.</p>	<p>Rakennusjärjestys muutetaan ja päivitetään 2024-2027 mm. lakimuutosten takia.</p> <p><u>Kuivan maan rakennuspaikat:</u> Rakennuslupien suora myöntäminen kyläyleiskaavojen mukaisesti; muilla alueilla noudatetaan kaupungin rakennusjärjestyksen määräyksiä. Tarvittaessa lupa-asian käsittely etenee sijoittamislupamenettelyn kautta (suunnittelutarvealueilla).</p> <p><u>Haja-asutusalueiden rannat</u> Rantaosayleiskaavat ja kyläyleiskaavat sekä ranta-asemakaavat ohjaavat rakentamista ranta-alueilla. Saarijärvellä lähes kaikki virkistyskäyttöön soveltuvat vesistö rannat ovat rantaosayleiskaavoitettuja, jotta rakennusluvut voidaan suoraan myöntää ilman poikkeamislupia (AKL 72 §).</p> <p>Niillä vesistö rannoilla, missä ei ole voimassa ranta-asemakaavaa tai rantaosayleiskaavaa, edellytetään pääsääntöisesti poikkeamismenettelyä loma- ja asuntorakentamista koskien ellei kyseessä ole olemassa olevan pihapiirin talousrakennuksen rakentaminen (rakennusjärjestyksen määräysten mukaisesti).</p>	<p>Kaavoitusta ja maapolitiikkaa sovitetaan yhteen kaavoitusohjelman ja kaavoituskatsauksen laadinnan yhteydessä. Kaavoituskatsauksen hyväksyy kaupunginvaltuusto. Kaavoituksessa tulee olla riittävät resurssit AKL 20 § mukaisesti.</p> <p>Maankäyttö sopimusmenettelyjä käytetään säännöllisesti ja tasapuolisesti.</p> <p>Maankäyttö sopimuksella tai muilla maapolitiikan keinoilla varmistetaan että kaavoitetut tontit sekä rakennettu katuverkosto ja muu kunnallistekniikka tulevat toteutukseen ja käyttöön kysynnän ja tarpeen mukaisesti.</p> <p>Raakamaan tai jo kaavoitetun maan hankinta ennakoidusti ja hankekohtaisesti tarvittaessa.</p>	<p>Raja-alueiden maankäytön suunnittelussa huomioidaan naapurikunnan kaavaratkaisut vaikutuksineen ja toisaalta kaupungin kaavaratkaisujen vaikutus naapurikunnille.</p> <p>Raja-alueille voi muodostua tarvetta yhdyskuntarakenteen yhteensovittamiseen.</p> <p>Maakuntaliitto laatii maakuntakaavaa, jossa tarkastellaan koko Keski-Suomen maankäyttöllisiä linjauksia.</p> <p>Kuntajohtajien yhteistyö korostuu maakuntatason linjausten edunvalvonnassa.</p>
<p>AKL 15 luvun mukaisia kehittämisalueita ei ole Saarijärven kaupungin alueella, mutta kehittämisalueeksi nimeämistä voidaan tarkastella tarvittaessa. Kehittämisaluenemennettelyä käytetään ensisijaisesti rakennettujen alueiden kehittämiseen ja uudistamiseen. Kehittämisalueiden nimeämisestä päätetään kaavahankkeiden yhteydessä tai erillisinä päätöksinä silloin, jos kaavan laatiminen tai muuttaminen ei ole tarpeen.</p>	<p>Rantaosayleiskaava-alueilla vapaa-ajan asuntojen muuttaminen pysyvään asuinkäyttöön edellyttää vähintään poikkeamismenettelyä, mikäli kaavassa on loma-asumisen käyttötarkoitus. Tarkastelussa huomioidaan mm.</p> <ul style="list-style-type: none"> • maanomistajien tasapuolinen kohtelu • vakituinen asuminen ei saa aiheuttaa kohtuuttomia kustannuksia kunnallisten palveluiden järjestämiselle ja pääsytie on hyvä • kohde on saatavissa koulukuljetuksen piiriin • muutakin pysyvää asutusta on alueella. <p>Ranta-asemakaava-alueilla käyttötarkoituksen muuttamisen edellytysten täytyminen poikkeamismenettelyissä tarkastellaan tapauskohtaisesti. Käyttötarkoituksen muutos ei saa mm. vaikeuttaa luonnon suojelun tavoitteiden saavuttamista, vaikeuttaa rakennetun ympäristön suojelemista koskevien tavoitteiden saavuttamista tai johtaa vaikutuksiltaan merkittävään rakentamiseen tai muutoin aiheuttaa merkittäviä haitallisia ympäristö- tai muita vaikutuksia (RakL 57 §).</p>	<p>Kaupungin strategisessa suunnittelussa yhdistyvät maapolitiikkaan:</p> <ul style="list-style-type: none"> - maankäytön järjestäminen (asema- ja yleiskaavoitus) - ympäristöpolitiikka, elinkeinopolitiikka ja asuntopolitiikka - kaupungin ilmastosuunnitelman ja vihreän energian hankkeiden toteuttaminen - kaupungin metsästrategian toteuttaminen (valmistelussa) - kaupungin viheralueiden hoitosuunnitelman toteuttaminen (MAPO liite nro 6), - kaupungin tonttistrategian toteuttaminen - Kaupungin vesihuollon toiminta-aluepäätökset 	
	Kaavoituksessa huomioidaan maaseutualueiden elinkeinot riittävien aluevarauksin ja rakennusoikeuksin.		

SAARIJÄRVEN KAUPUNGIN MAAPOLIITTINEN OHJELMA

6. MAAPOLITIIKAN KEINOJEN TOTEUTUMISEN SEURANTA

Hyvä syntyy meistä.

6. MAAPOLITIIKAN KEINOJEN TOTEUTUMISEN SEURANTA

6.1. Maapoliittisen ohjelman keinojen toteutumisen seurantataulukko MITTARIEN PÄIVITYS VUODELLE 2026

MITTARIT / KEINOT ja vastuutaho	SEURANTA/ Keinojen toteutuminen
Viheralueiden hoitosuunnitelman toteutus ja seuranta / puutarhuri	
Kaupungin ilmastotyön seuranta ilmastosuunnitelman mukaisesti/ ympäristösihteeri	
Uusi rakennusjärjestys on luonnosaineistona nähtävillä / rakennustarkastaja	
Hankkeet etenevät suunnitellusti / elinkeinojohtaja	
Asemankannaksen tonttialueiden ja liikennöinnin kehittäminen Kehälammen ympäristössä/ maankäyttöpäällikkö ja tekninen johtaja	
Maa-alueiden ostaminen/ maankäyttöpäällikkö ja kaupunginjohtaja	
Kolkanlahden tonttien, Linnan uuden teollisuusalueen sekä Tarvaalan KTY-tonttien markkinointi ja toimijoiden hankinta/ elinkeinojohtaja	

Hyvä syntyy meistä.

6. MAAPOLITIIKAN KEINOJEN TOTEUTUMISEN SEURANTA

6.2. Maapoliittisen ohjelman keinojen toteutumisen seurantataulukko MITTARIEN PÄIVITYS VUODELLE 2026

MITTARIT / KEINOT ja vastuutaho	SEURANTA/ Keinojen toteutuminen
Kaavoituskatsaus tai mahdollinen muu lakisääteinen kaavahankkeita koskeva tiedottaminen (lakimuutoksen mukainen) / kaavoitusjohtaja	
Kaavoitusohjelman toteumaseuranta / kaavoitusjohtaja	
Uudet energiapoliittiset ratkaisut edistävät kaupungin vihreää siirtymää ja vahvistavat kaupungin taloutta / kaupunginjohtaja	
Matoniemen rantakaistan puuston hoitoharvennus ja peltoalueen vesakonraivaus /maankäyttöpäällikkö sekä puutarhuri Matoniemen kuntalaiskysely / Älykkäät kylät- hanke, hankekoordinaattori	
Metsästrategia valmistuu 2026 / maankäyttöpäällikkö	
Vesihuollon toiminta-alueetietoja ylläpidetään ajantasaisesti / tekninen johtaja	
Maankäytösopimuksissa käytettävät arvonmäärityksen perusteet sekä arvonnousun leikkaamisen periaatteet (valmistellaan valtuustolle hyväksyttäväksi valtuustokaudella *)/ maankäyttöpäällikkö	
Rakentamisvelvoitetta ja rakentamattoman rakennuspaikan edelleen luovuttamista koskevat periaatteet (valmistellaan valtuustolle hyväksyttäväksi valtuustokaudella *) / maankäyttöpäällikkö	

* Yhdyskuntakehittämislaki ja yhdyskuntarakentamislaki sekä alueidenkäyttölain muutos tulevat huomioitavaksi (lakivalmistelut ovat kesken).

Hyvä syntyy meistä.

SISÄLLYS

7. LIITTEET: MAAPOLIITTISEEN OHJELMAAN LIITTYVÄT SUUNNITELMAT, STRATEGIAT JA PERIAATTEET

Liite 1. Kaavoitussopimusten laadintaperiaatteet *

Liite 2. Maankäyttösopimuksissa käytettävät arvonmäärityksen perusteet sekä arvonnousun leikkaamisen periaatteet*

Liite 3. Rakentamisvelvoitetta ja rakentamattoman rakennuspaikan edelleen luovuttamista koskevat periaatteet *

Liite 4. Saarijärven kaupungin ilmastosuunnitelma 2025-2035

Liite 5. Kaupungin metsästrategia

Liite 6. Saarijärven kaupungin viheralueiden kunnossapitoluokitus sekä ylläpitosuunnitelma

Liite 7. Maankäytön elinvoimaohjelma alueittain

* Yhdyskuntakehittämislaki, yhdyskuntarakentamislaki ja alueidenkäyttölain muutokset tulevat huomioon otetuiksi liiteaineistojen valmisteluissa (lakivalmistelut ovat kesken).

Hyvä syntyy meistä.